

ภาคผนวก ก
กฎหมายและพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
กับเด็กและเยาวชน

กฎหมายและพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง)

กฎแห่งกรุงปักกิ่งเป็นกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวกับคดีเด็กและเยาวชน ซึ่งรู้จักในนามกฎแห่งกรุงปักกิ่ง และได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมในวันที่ 6 กันยายน ค.ศ. 1985/2528 มติที่ 40/2533 กำหนดให้ประเทศต่าง ๆ ปฏิบัติตาม มีหลักการที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและการจัดการศึกษาในศูนย์ฝึกอบรม ดังนี้ (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2554)

ข้อ 17 หลักชี้แนะในการพิจารณาคดีและวางข้อกำหนด

17.1 ผู้มีอำนาจควรได้รับการแนะนำในการวางข้อกำหนดตามหลักการต่อไปนี้

(ก) การปฏิบัติต่อความผิดควรได้สัดส่วนเสมอกัน ไม่เพียงแต่ได้สัดส่วนกับสภาพความรุนแรงของความผิดเท่านั้น แต่จะต้องได้สัดส่วนกับสภาพและความต้องการของเด็กและเยาวชน รวมถึงได้สัดส่วนกับความต้องการทางสังคมด้วย

(ข) การจำกัดอิสรภาพของเด็กและเยาวชนควรกำหนดขึ้นหลังจากที่มีการพิจารณาอย่างถี่ถ้วน และควรจะจำกัดให้น้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

(ค) ไม่ควรวางข้อกำหนดตัดอิสรภาพส่วนบุคคล เว้นแต่เด็กและเยาวชนต้องคดีที่ได้กระทำรุนแรงเกี่ยวกับกรณีทำร้ายผู้อื่น หรือกระทำผิดร้ายแรงเป็นอาชญากรรม และไม่มีหนทางแก้ไขด้วยวิธีอื่นที่เหมาะสม

(ง) ในการพิจารณาคดีของเด็กและเยาวชน ปัจจัยชี้แนะคือความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กและเยาวชน

17.2 ไม่ควรวางข้อกำหนดประหารชีวิตสำหรับอาชญากรรมใด ๆ ที่กระทำโดยเด็กและเยาวชน

17.3 เด็กและเยาวชนไม่ควรถูกลงโทษทางร่างกาย

17.4 ผู้มีอำนาจควรมีอำนาจยุติการดำเนินคดีเมื่อใดก็ได้

บันทึกเพิ่มเติม

ความยากลำบากของการร่างแนวทางการพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน เกิดจากความขัดแย้งด้านแนวความคิดที่ยังหาข้อยุติไม่ได้ ดังเช่นเรื่องต่อไปนี้

- (ก) การแก้ไขฟื้นฟูขัดแย้งกับการลงโทษอย่างมีเหตุผล
- (ข) การช่วยเหลือขัดแย้งกับการปราบปรามและการลงโทษ
- (ค) การปฏิบัติเพื่อผลดีแก่บุคคลเดียวขัดแย้งกับการปฏิบัติเพื่อป้องกันสังคม
- (ง) การยับยั้งเป็นการทั่วไป ขัดแย้งกับการยับยั้งเป็นรายบุคคล

กฎข้อ 17.1 (ข) แสดงให้เห็นว่าการลงโทษอย่างเข้มงวดเป็นวิธีการไม่เหมาะสมในคดีผู้ใหญ่กระทำผิดและคดีเด็กและเยาวชนกระทำผิดร้ายแรง การใช้กฎหมายบังคับอย่างยุติธรรมแบบให้ชดใช้และแยกออกจากสังคม อาจให้ผลดีบางอย่าง แต่ในคดีเด็กและเยาวชนควรคำนึงถึงการคุ้มครองความเป็นอยู่ที่ดีและอนาคตของเด็กและเยาวชนเสมอ ตามมติที่ 8 ในการประชุมกองเกรสแห่งสหประชาชาติ ครั้งที่ 8 กฎข้อ 17.1 (ข) สนับสนุนให้ใช้หนทางเลือกอื่นให้มากที่สุดแทนการควบคุมไว้ในสถานฝึกอบรมแบบปิด โดยให้คำนึงถึงความจำเป็นที่จะต้องตอบสนองความต้องการเฉพาะอย่างของเด็กและเยาวชน ดังนั้น จึงควรมีการบังคับให้ใช้หนทางเลือกอื่นที่มีอยู่ให้มากที่สุด และพัฒนาการใช้หนทางเลือกอื่นที่แปลกใหม่โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของสังคมด้วย ควรให้มีความประพฤติกว้างที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยผ่านวิถีทางรอกการกำหนดโทษ รอกการลงโทษ คำสั่งและข้อกำหนดต่าง ๆ กฎข้อ 17.1 (ค) สอดคล้องกับหลักการในมติที่ 4 ของที่ประชุมสภาองเกรส ครั้งที่ 6 ซึ่งมุ่งหลีกเลี่ยงการตัดอิสระภาพของเด็กและเยาวชน ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีหนทางป้องกันสังคมแบบอื่นที่เหมาะสม บทบัญญัติห้ามประหารชีวิตในกฎข้อ 17.2 สอดคล้องกับข้อ 6 วรรค 5 ของกติกาสากลว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองบทบัญญัติห้ามลงโทษทางร่างกายสอดคล้องกับข้อ 7 ของกติกาสากลว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง กับปฏิญญาสากลว่าด้วยการป้องกันบุคคลจากการถูกทรมานและถูกทารุณกรรม จากการศึกษาที่ไ้มนุษยธรรมและเหยียดหยามหรือการลงโทษ สอดคล้องกับอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน การทารุณกรรม การปฏิบัติที่ไร้มนุษยธรรม การเหยียดหยาม หรือการลงโทษและสอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กอำนาจระงับการดำเนินการ (กฎข้อ 17.4) เป็นลักษณะของวิธีการสำหรับผู้กระทำผิด

ที่เป็นเด็กและเยาวชนซึ่งผิดแผกจากวิธีการสำหรับผู้ใหญ่ในบางโอกาส ผู้มีอำนาจอาจได้รับรู้ถึงสถานการณ์ที่ทำให้การตัดสินใจว่าการหยุดแทรกแซงดูเหมือนจะเป็นการวางข้อกำหนดที่ดีที่สุดสำหรับคดี

ข้อ 18 มาตรการต่าง ๆ ในการวางข้อกำหนด

18.1 ควรมีมาตรการหลายหลากในการวางข้อกำหนดเพื่อให้ผู้มีอำนาจเลือกที่จะหลีกเลี่ยงใช้สถานกักกัน มาตรการบางอย่างสามารถใช้ควบคุมกันได้ อันได้แก่

1. การเอาใจใส่ดูแล การแนะนำ การเฝ้าดูอย่างใกล้ชิด
2. การคุมประพฤติ
3. คำสั่งให้ทำงานเพื่อสาธารณประโยชน์
4. การปรับ การใช้ค่าเสียหายและการชดใช้คืน
5. คำสั่งให้เข้ารับการบำบัด
6. คำสั่งให้เข้ารับคำปรึกษาแบบกลุ่ม หรือกิจการอื่น ๆ ที่มีลักษณะ

เดียวกัน

7. คำสั่งให้ดูแลพยาบาล ให้พักอาศัยอยู่ในชุมชน และอยู่ในสภาพที่ให้การ

การศึกษา

8. คำสั่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

18.2 ไม่ควรแยกเด็กและเยาวชนออกจากการปกครองดูแลของผู้ปกครอง ไม่ว่าจะแยกบางส่วนหรือแยกออกอย่างสิ้นเชิง นอกจากสถานการณ์ของคดีทำให้จำเป็นต้องกระทำ

ข้อ 19 ใช้วิธีการของสถานฝึกอบรมแบบปิดให้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้

19.1 การส่งเด็กและเยาวชนเข้าสถานฝึกอบรมแบบปิด ควรจัดเป็นหนทางสุดท้ายของการวางข้อกำหนด และให้อยู่ในระยะเวลาที่สั้นที่สุดเท่าที่จำเป็น

บันทึกเพิ่มเติม

วิทยาการด้านอาชญาวิทยาได้สนับสนุนให้มีการบำบัดในรูปแบบที่ไม่ต้องมีสถานฝึกอบรมแบบปิด เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว การบำบัดในรูปแบบของสถานฝึกอบรมแบบปิดที่มีระเบียบเคร่งครัดและในรูปแบบที่ไม่ใช้สถานฝึกอบรมแบบปิด ไม่พบว่ามีผลแตกต่าง หรือมีความแตกต่างกันน้อยมากในเรื่องความสำเร็จของงาน สภาพแวดล้อม

ของสถานฝึกอบรมแบบปิดแม้จะมีความพยายามในด้านบำบัดแก้ไข ก็ไม่สามารถเอาชนะอิทธิพลอันเลวร้ายที่เกิดแก่บุคคลได้ และดูเหมือนว่าจะหลีกเลี่ยงอิทธิพลนี้ไม่พ้นยิ่งไปกว่านั้น การอยู่ในวัยเริ่มต้นของพัฒนาการ ทำให้การถูกตัดอิสรภาพและการถูกแยกออกจากสภาพสังคมเดิม ย่อมเกิดผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนรุนแรงยิ่งกว่าที่เกิดกับผู้ใหญ่

กฎข้อ 19 มุ่งที่จะจำกัดการใช้สถานฝึกอบรมแบบปิดในสองทาง คือ ด้านปริมาณ (“หนทางสุดท้าย”) และด้านเวลา (“ระยะเวลาที่สั้นที่สุดเท่าที่จำเป็น”) กฎข้อ 19 สะท้อนให้เห็นหลักการพื้นฐานตามมติที่ 4 ของการประชุมสภาองค์การครั้งที่ 6 ซึ่งกำหนดว่า เด็กและเยาวชนไม่ควรถูกจำกัดอิสรภาพ เว้นแต่ไม่มีหนทางแก้ไขในแบบอื่นที่เหมาะสมกว่า ดังนั้นกฎข้อ 19 จึงขอร้องว่าถ้าจะต้องใช้สถานฝึกอบรมแบบปิดแก้ไขก็ควรจะใช้ให้น้อยที่สุด โดยจัดสถานควบคุมพิเศษและให้คำนึงถึงความแตกต่างของประเภทผู้กระทำผิด ความผิดและประเภทของสถานฝึกอบรมแบบปิด ในความเป็นจริงควรให้ความสำคัญแก่สถานฝึกอบรมแบบเปิดเป็นอันดับแรกก่อนสถานฝึกอบรมแบบปิด ทั้งนี้อาคารสถานที่ควรจัดไว้เพื่อแก้ไขฟื้นฟูหรือเพื่อการศึกษา มากกว่าที่จะเป็นสถานที่คุมขัง

ข้อ 24 ข้อกำหนดความช่วยเหลือตามที่จำเป็น

24.1 ทุกขั้นตอนของการดำเนินคดีควรให้ความช่วยเหลือที่จำเป็นแก่เด็กและเยาวชน เช่น ที่พักอาศัย การศึกษา การฝึกอาชีพ การจ้างงาน หรือความช่วยเหลืออื่น ๆ เพื่อเอื้ออำนวยต่อกระบวนการแก้ไขฟื้นฟู

บันทึกเพิ่มเติม

การส่งเสริมความเป็นอยู่ดีของเด็กและเยาวชนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก ดังนั้นกฎข้อ 24 จึงเน้นว่าตลอดกระบวนการฟื้นฟู ให้จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่น ๆ ที่จำเป็น

ข้อ 26 วัตถุประสงค์ของการบำบัดโดยใช้สถานฝึกอบรมแบบปิด

26.1 วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมและการบำบัดเด็กและเยาวชนในสถานฝึกอบรมแบบปิด คือ การจัดให้มีการดูแล การให้ความปลอดภัย การศึกษา ทักษะ และการทำงาน เพื่อช่วยคนเหล่านั้นให้มีบทบาทที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

26.2 ในสถานฝึกอบรมแบบปิด ควรได้รับการเอาใจใส่ดูแล การคุ้มครองความปลอดภัย และความช่วยเหลือที่จำเป็นในด้านสังคม การศึกษา อาชีพ จิตใจ การบำบัดรักษา และด้านร่างกายที่คนเหล่านั้นอาจต้องการตามอายุ เพศ และบุคลิกภาพ เพื่อประโยชน์ของพัฒนาการที่ครบถ้วน

26.3 สถานฝึกอบรมแบบปิดควรแยกออกจากผู้ใหญ่ และควรอยู่ในสถานฝึกอบรมแบบปิดที่แยกออกไป หรืออยู่ในส่วนที่แยกออกจากการควบคุมผู้ใหญ่

26.4 ผู้กระทำผิดที่เป็นสตรี ในสถานฝึกอบรมแบบปิดควรได้รับความสนใจเป็นพิเศษตามความจำเป็นส่วนตัวและตามปัญหา ควรได้รับการดูแล การคุ้มครองความปลอดภัย ความช่วยเหลือ การบำบัด และการฝึกอบรมที่ไม่ด้อยกว่าที่ให้กับผู้กระทำผิดซึ่งเป็นบุรุษ การบำบัดคนเหล่านั้นจะต้องเท่าเทียมกัน

26.5 เพื่อประโยชน์ของความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในสถานฝึกอบรมแบบปิด บิดามารดา หรือผู้ปกครองควรมีสสิทธิเข้าพบได้

26.6 ควรส่งเสริมให้มีความร่วมมือระหว่างกระทรวง ทบวง กรม เพื่อจัดให้มีการศึกษา การฝึกหัดอาชีพที่เพียงพอหรือเหมาะสมให้แก่เด็กและเยาวชนในสถานฝึกอบรมแบบปิด เพื่อไม่ให้คนเหล่านั้นออกจากสถานฝึกอบรมแบบปิดอย่างคนด้อยโอกาสศึกษา

ข้อ 27 การปฏิบัติตามกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำด้วยการปฏิบัติต่อนักโทษที่สหประชาชาติให้การยอมรับ

27.1 ในการบำบัดผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนในสถานฝึกอบรมแบบปิด รวมถึงผู้ที่ถูกควบคุมตัวไว้รอการพิจารณาคดี ควรนำกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำว่าด้วยการปฏิบัติต่อนักโทษและคำแนะนำอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องไปปฏิบัติให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

27.2 ควรพยายามดำเนินการตามหลักที่วางไว้ในกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำว่าด้วยการปฏิบัติต่อนักโทษให้มากที่สุด เพื่อตอบสนองความต้องการตามอายุ เพศ และบุคลิกภาพของเด็กและเยาวชน

ข้อ 28 ใช้วิธีการปล่อยอย่างมีเงื่อนไขให้รวดเร็วและมากที่สุด

28.1 การปล่อยตัวจากสถานฝึกอบรมแบบปิดอย่างมีเงื่อนไข ควรกระทำโดยผู้มีอำนาจที่เหมาะสม วิธีการนี้ควรใช้ให้เร็วและให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

28.2 เด็กและเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวจากสถานฝึกอบรมแบบปิดพร้อมกับเงื่อนไข ควรได้รับการช่วยเหลือและดูแลอย่างใกล้ชิดจากผู้มีอำนาจที่เหมาะสม และควรได้รับการสนับสนุนจากชุมชน

ข้อ 29 การจัดแบบกึ่งสถานฝึกอบรมแบบปิด

29.1 ควรจัดให้มีสถานที่แบบกึ่งสถานฝึกอบรมแบบปิด เช่น บ้านกึ่งวิถี บ้านที่มีการเรียนการสอน ศูนย์ฝึกอบรมแบบไปเช้าเย็นกลับ และอื่น ๆ การจัดการที่เหมาะสม เช่นนี้จะช่วยให้เด็กและเยาวชนปรับตัวกลับคืนสังคมได้อย่างเหมาะสม

บันทึกเพิ่มเติม

ไม่ควรมองข้ามความสำคัญของการเอาใจใส่ดูแล ภายหลังจากปล่อยจากสถานฝึกอบรมแบบปิดแล้ว กฎข้อนี้เน้นความจำเป็นของการจัดสร้างเครือข่ายของการอบรมแบบกึ่งสถานฝึกอบรมแบบปิด กฎข้อนี้ยังเน้นความจำเป็นของการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่หลากหลายให้ตรงกับความต้องการต่าง ๆ ของเด็กและเยาวชนที่กลับคืนสู่ชุมชน รวมทั้งจัดให้มีการแนะนำและการให้ความช่วยเหลือที่เป็นก้าวสำคัญของการกลับคืนสู่สังคมได้สำเร็จ

ข้อเสนอแนะของสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

(ข้อเสนอแนะแห่งกรุงริยาด)

หลักขั้นมูลฐานของข้อเสนอแนะแห่งกรุงริยาด กล่าวถึงการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อการป้องกันอาชญากรรมในสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย กิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนมุ่งให้สังคมได้นำความเมตตากรุณาที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ไปปรับใช้ และความหวังในภายภาคหน้าที่เยาวชนสามารถพัฒนาทัศนคติที่จะไม่ประกอบอาชญากรรมได้ในอนาคต

ขอบเขตของข้อเสนอแนะ กล่าวถึงการตีความ และนำไปปฏิบัติภายในกรอบกว้าง ๆ ของปรัชญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กติกาสากลว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม กติกาสากลว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก รวมทั้งในเนื้อหาของกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ ว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง) และควรสอดคล้องกับเนื้อหาที่เกี่ยวกับเงื่อนไขในทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ที่เกิดขึ้นของแต่ละประเทศ

กระบวนการซึ่งอาศัยสังคมเป็นหลัก ควรเน้นถึงการวางนโยบายในด้านการป้องกันที่สัมฤทธิ์ผล โดยอาศัยสังคมเป็นหลัก และครอบคลุมถึงเด็กและเยาวชนทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผ่านทางครอบครัว ชุมชน กลุ่มเพื่อน โรงเรียนการฝึกวิชาชีพการทำงาน ตลอดจนองค์กรอาสาสมัครต่าง ๆ นอกจากนี้ ควรคำนึงถึงการพัฒนาเด็กและเยาวชนแต่ละคนให้เหมาะสม รวมทั้งเด็กและเยาวชนเหล่านี้ ควรจะได้รับการยอมรับในฐานะที่เป็นผู้ที่มีส่วนอย่างเท่าเทียมกันในกระบวนการ ซึ่งอาศัยสังคมเป็นหลักและครอบคลุมทุกด้าน

ในด้านการศึกษา กล่าวดังต่อไปนี้

ข้อ 20 รัฐบาลมีหน้าที่จัดการศึกษาให้เข้าถึงเยาวชนทุกคน

ข้อ 21 ระบบการศึกษานอกจากจะให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาและกิจการทางด้านวิชาชีพแล้วควรจะอุทิศในการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษดังต่อไปนี้

(ก) สอนให้เด็กได้เรียนรู้ถึงค่านิยมต่าง ๆ เบื้องต้น และทำการพัฒนาให้เด็กได้ยอมรับ และรักในรูปแบบและเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมในประเทศของตน เพื่อเป็นค่านิยมทางสังคมของประเทศที่เด็กและเยาวชนได้อาศัยอยู่ รวมทั้งเพื่อความเจริญทางด้านอารยธรรมที่แตกต่างกันของตัวเด็กแต่ละคน และเพื่อสิทธิมนุษยชน ตลอดจนเสรีภาพขั้นพื้นฐาน

(ข) สนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพ ความสามารถพิเศษ และความสามารถทางด้านสติปัญญาและกายภาพของเยาวชนให้มีขีดความสามารถอย่างเต็มที่

(ค) ให้เยาวชนอยู่ในฐานะเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการศึกษาและความสำเร็จทางด้านการศึกษาอย่างแท้จริง มากกว่าเป็นแค่เพียงผู้ที่มีส่วนร่วมในวัตถุประสงค์ของสารดำเนินการศึกษาเท่านั้น

(ง) ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการส่งเสริมจิตสำนึกเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของการศึกษาและการเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนและชุมชน

(จ) ส่งเสริมเยาวชนให้มีความเข้าใจ ยอมรับ และเคารพในแง่คิดและความคิดเห็นที่แตกต่างกัน รวมทั้งความแตกต่างกันทางด้านวัฒนธรรม และความแตกต่างในด้านอื่น

(ฉ) จัดเตรียมข้อมูล และการแนะแนวเกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพ โอกาสการจ้างงานและการพัฒนาอาชีพ

(ช) จัดเตรียมเกี่ยวกับการส่งเสริมให้เยาวชนมีอารมณ์ปกติ และหลีกเลี่ยงการปฏิบัติที่ไม่ดี ซึ่งมีผลต่อสุขภาพจิต

(ซ) หลีกเลี่ยงการใช้มาตรการทางวินัยที่โหดร้ายทารุณ โดยเฉพาะการลงโทษทางร่างกายโดยการเมียนตี

ข้อ 22 ระบบการศึกษาควรเป็นระบบที่มุ่งทำงานร่วมกันกับบิดามารดา องค์กรต่าง ๆ ในชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเยาวชน

ข้อ 23 เยาวชนและครอบครัวของเยาวชนควรได้รับการแจ้งให้ทราบถึงกฎหมาย สิทธิและหน้าที่ ความรับผิดชอบของเยาวชนภายใต้กฎหมาย เช่นเดียวกับระบบค่านิยมสากล รวมทั้งตราสารต่าง ๆ ของสหประชาชาติ

ข้อ 24 ระบบการศึกษาควรได้รับการขยายให้กว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การดูแลและเอาใจใส่ต่อเยาวชนที่อยู่ในสังคมที่มีภาวะของความเสี่ยง โครงการพิเศษเพื่อการป้องกัน และอุปกรณ์การศึกษา หลักสูตร เครื่องมือที่มีลักษณะใกล้เคียงควรได้รับการพัฒนาและแนะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่

ข้อ 25 การดูแลเอาใจใส่เป็นกรณีพิเศษต่อการใช้นโยบายและกลยุทธ์ต่าง ๆ อย่างเข้มงวด เพื่อป้องกันเยาวชนดื่มเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์ ใช้นาฬิกา และสิ่งอื่น ๆ ที่ใช้แทนยาเสพติด ทรูและวิชาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องควรได้รับการจัดเตรียมและฝึกอบรม เพื่อให้การป้องกัน และปฏิบัติงานเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเหล่านี้ ข้อมูลข่าวสาร

ที่เกี่ยวกับยาเสพติด การใช้ยาเสพติด รวมทั้งเครื่องค้ำประเภทแอลกอฮอล์ ควรจะจัดเตรียมไว้เพื่อให้องค์กรนักเรียนได้นำเอาไปใช้ให้เป็นประโยชน์

ข้อ 26 โรงเรียนต่าง ๆ ควรอยู่ในฐานะของหน่วยงานที่เป็นแหล่งทรัพยากร และศูนย์กลางในการส่งต่อเพื่อเตรียมการเกี่ยวกับการรักษาทางการแพทย์ การให้คำแนะนำ และให้บริการด้านต่าง ๆ แก่เยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนที่มีความจำเป็นเป็นพิเศษ และได้รับความทุกข์ทรมานจากการใช้ยา การถูกทอดทิ้ง การตกเป็นเหยื่อ และถูกนำไปแสวงหาประโยชน์

ข้อ 27 ควรดำเนินการปลูกจิตสำนึกให้รับรู้ถึงปัญหาและความจำเป็นต่าง ๆ ตลอดจนการรับรู้เกี่ยวกับเรื่องของเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนที่ได้รับสิทธิน้อยกว่าบุคคลอื่น เยาวชนด้อยโอกาสเยาวชนต่างชาติหรือชนกลุ่มน้อย และกลุ่มที่มีรายได้น้อย โดยผ่านทาง โครงการการศึกษา ครูและผู้ใหญ่ทั้งหลาย ตลอดจนองค์กรนักเรียน

ข้อ 28 ควรพยายามทำให้ระบบของโรงเรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และพยายามส่งเสริมมาตรฐานต่าง ๆ ของการศึกษาและการศึกษาสูงสุดทางด้านวิชาชีพ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลักสูตร รวมทั้งวิธีการเรียนและการเข้าถึงการสอน ตลอดจนการบรรจุและการฝึกอบรมครูทุกคนให้มีคุณวุฒิ โดยปกติการนิเทศงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน ควรได้รับการประกันว่าจะดำเนินการโดยองค์กรทางด้านวิชาชีพต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสม และโดยเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรง

ข้อ 29 ควรมีการวางแผนเกี่ยวกับระบบของโรงเรียน การพัฒนา และการดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรเฉพาะด้าน หลักสูตรต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ต่อเยาวชนโดยความร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน

ข้อ 30 ควรให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษแก่เด็กและเยาวชนผู้ซึ่งพบว่ามีปัญหายุ่งยากในการปฏิบัติตามระบบการศึกษา และทำให้ต้องออกจากโรงเรียนไป

ข้อ 31 โรงเรียนต่าง ๆ ควรส่งเสริมนโยบายและกฎระเบียบที่ให้ความยุติธรรมและความเที่ยงธรรม ควรให้มีตัวแทนคณะนักเรียนทำการกำหนดนโยบายของโรงเรียน รวมทั้งนโยบายที่เกี่ยวกับระเบียบวินัยและการตัดสินใจ

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (convention on the rights of the child)

• รัฐบาลแห่งอนุสัญญานี้ สิทธิเด็กได้รับการรับรองในรูปแบบต่าง ๆ โดยองค์การสหประชาชาติมาเป็นเวลาพอสมควรแล้ว และต่อมาได้พัฒนานำหลักการต่าง ๆ มารวบรวมไว้เป็นกฎหมายระหว่างประเทศในรูปของอนุสัญญาคือ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child--CRC) เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 1989/2532 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 กันยายน 1990/2533 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก มีหลักการที่สำคัญว่า เด็กทุกคนมีสิทธิต่าง ๆ คิดตัวมาตั้งแต่เกิด และประเทศสมาชิกของอนุสัญญานี้ต้องดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้การปกป้องคุ้มครองและส่งเสริมการใช้สิทธิของเด็กอย่างเต็มที่ และอย่างน้อยต้องเป็นไปตามมาตรฐานของอนุสัญญา ซึ่งได้รับการยอมรับทั่วโลก ว่าข้อกำหนดต่าง ๆ ในอนุสัญญาฯ เป็นมาตรฐานขั้นต่ำในการดูแลคุ้มครองเด็ก ปัจจุบันอนุสัญญานี้มีภาคีสมาชิกถึง 195 ประเทศ คงเหลือเพียง 2 ประเทศเท่านั้นที่ยังไม่เข้าเป็นภาคีสมาชิก คือ ประเทศโซมาเลีย และสหรัฐอเมริกา ในส่วนของประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีสมาชิกอนุสัญญานี้เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 1992 และมีผลใช้บังคับกับประเทศไทยในฐานะเป็นกฎหมายระหว่างประเทศเมื่อวันที่ 26 เมษายน 1992/2535

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและพิธีสารต่อท้ายทั้งสองฉบับ เป็นกฎหมายระหว่างประเทศที่มีผลสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิเด็ก อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเป็นอนุสัญญาที่มีประเทศต่าง ๆ เข้าเป็นภาคีสมาชิกมากกว่าอนุสัญญาอื่นทุกฉบับ ส่วนพิธีสารทั้งสองฉบับ อยู่ระหว่างการเปิดให้ลงนามและให้สัตยาบัน ดังได้กล่าวแล้วว่าอนุสัญญาฯ ว่าด้วยสิทธิเด็กมีหลักการสำคัญสองประการ คือ

1. สิทธิของเด็ก ไม่ใช่เรื่องที่รัฐหรือใครให้กับเด็ก แต่เป็นสิทธิของเด็กทุกคนที่มี คิดตัวมาตั้งแต่เกิด ซึ่งอนุสัญญาใช้คำว่า “สิทธิติดตัว” (inherent rights) ดังนั้น เด็กจึงเป็นผู้มีสิทธิที่ไม่มีผู้ใดสามารถไปตัดทอนหรือจำกัดการใช้สิทธิอันชอบธรรมของเด็กหรือละเมิดสิทธิของเด็กได้

2. ในการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเด็ก จะต้องคำนึงถึงสิทธิเด็กและที่สำคัญที่สุดคือต้องยึดถือหลักประโยชน์สูงสุดของเด็ก (the best interest of the child) เป็นข้อพิจารณาในการดำเนินการ

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กนั้น เป็นประโยชน์โดยตรงต่อประเทศภาคีสมาชิก เพราะเป็นการกำหนดมาตรฐานในการคุ้มครองเด็กขั้นต่ำ ที่ประเทศเหล่านั้นจะต้องยกมาตรฐานของตนเองขึ้นให้เท่ากับที่กำหนดในอนุสัญญาฯ หรือสูงกว่า ส่วนประเทศที่มีการคุ้มครองที่สูงกว่าที่อนุสัญญาฯ กำหนดไว้ จะได้รับการยกย่องและกระตุ้นให้พัฒนาการคุ้มครองเด็กให้สูงยิ่งขึ้น เหตุที่เป็นประโยชน์โดยตรงต่อประเทศภาคีสมาชิก เพราะการคุ้มครองเด็กอย่างน้อยตามมาตรฐานขั้นต่ำของอนุสัญญาฯ เป็นการรับประกันว่าเด็กทุกคนที่อยู่ในเขตอำนาจของรัฐนั้นจะได้มีอัตราการอยู่รอดที่สูง ได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจในระดับที่เด็กจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสามารถและมีสุขภาพกายแข็งแรงและมีสุขภาพจิตดี เด็กต้องไม่ถูกนำไปใช้แรงงานก่อนวัยอันควรซึ่งขัดขวางการพัฒนาการทางการศึกษาของเด็ก และต้องไม่ถูกนำไปใช้ประโยชน์โดยมิชอบ ไม่ว่าจะในการค้าประเวณี ในการใช้ประโยชน์ทางเพศหรือทางด้านอื่น ๆ อันเป็นการทำลายชีวิตและอนาคตของเด็กโดยตรง และให้เด็กได้มีส่วนร่วมตามระดับความสามารถ ซึ่งเป็นการพัฒนาเด็กให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไป

อนุสัญญาฯ กำหนดพันธกรณีให้ประเทศภาคีสมาชิกคุ้มครองสิทธิเด็ก โดยแยกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 4 ประเภท

1. สิทธิในชีวิตและการอยู่รอด
2. สิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง
3. สิทธิในการพัฒนา
4. สิทธิในการมีส่วนร่วม

กรณีเรื่องสิทธิทางการศึกษา มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อที่ 28

28.1 รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กที่จะได้รับการศึกษา และเพื่อที่จะให้สิทธินี้บังเกิดผลตามลำดับ และบนพื้นฐานของ

ก) จัดการศึกษาระดับประถมเป็นภาคบังคับที่เด็กทุกคนสามารถเรียนได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ข) สนับสนุนการพัฒนาของการศึกษาระดับมัธยมในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาสายสามัญและสายอาชีพ จัดการศึกษาให้แพร่หลายและเปิดกว้างแก่เด็ก

ทุกคน และดำเนินมาตรการที่เหมาะสม เช่นการนำมาใช้ซึ่งการศึกษาแบบให้เปล่า และการเสนอให้ความช่วยเหลือทางการเงินในกรณีจำเป็น

- ก) ทำให้การศึกษาในระดับสูงเปิดกว้างแก่ทุกคนบนพื้นฐานของความสามารถ โดยทุกวิธีการที่เหมาะสม
- ง) ทำให้ข้อมูลข่าวสาร และการแนะแนวทางการศึกษาและอาชีพ เป็นที่แพร่หลาย และเปิดกว้างแก่เด็ก ทุกคน
- จ) ดำเนินมาตรการเพื่อสนับสนุนการเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ และลดอัตราการออกจากโรงเรียนกลางคัน

28.2 รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมที่จะประกันว่า ระเบียบวินัยของโรงเรียนได้กำหนดขึ้น ในลักษณะที่สอดคล้องกับศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ของเด็กและสอดคล้องกับอนุสัญญา

28.3 รัฐภาคีจะส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อที่จะเกื้อกูลต่อการขจัดความเขลาและการไม่รู้หนังสือทั่วโลก และเอื้ออำนวยให้ได้รับความรู้ทางวิชาการและทางเทคนิค และวิธีการสอนสมัยใหม่เกี่ยวกับเรื่องนี้ ความต้องการของประเทศกำลังพัฒนาจะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

ข้อที่ 29

29.1 รัฐภาคีตกลงว่า การศึกษาของเด็กจะมุ่งไปสู่

- ก) การพัฒนาบุคลิกภาพ ความสามารถพิเศษ และความสามารถทางด้านร่างกายและจิตใจของเด็ก ให้เต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน
- ข) การพัฒนาความเคารพต่อสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐาน และต่อหลักการที่วางไว้ในกฎบัตร สหประชาชาติ
- ค) การพัฒนาความเคารพต่อบิคาบารดาของเด็ก เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และค่านิยมของเด็กนั่นเอง และต่อค่านิยมของชาติที่เด็กอาศัยอยู่ และต่อค่านิยมของชาติถิ่นกำเนิดของเขา และต่ออารยธรรมอื่น ๆ ที่แตกต่างไปจากของเขาเอง
- ง) การเตรียมเด็กให้มีชีวิตที่มีความรับผิดชอบในสังคมที่เสรีด้วยจิตสำนึกแห่งความเข้าใจกัน สันติภาพ ความอดกลั้น ความเสมอภาคทางเพศ และ

มิตรภาพในหมู่วมวลมนุษย์ทุกกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มคนชาติ กลุ่มศาสนา ตลอดจนในหมู่คนพื้นเมืองดั้งเดิม

จ) การพัฒนาความเคารพต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

29.2 ไม่มีความตอมนใดในข้อนี้หรือในข้อ 28 ที่จะได้รับการตีความให้เป็นการก้าวท้าวเสรีภาพของบุคคลและองค์กร ในการจัดตั้งและอำนวยความสะดวกทางการศึกษา แต่ทั้งนี้จะต้องเคารพต่อหลักการที่ระบุไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้เสมอ และต่อเงื่อนไขที่ว่าการศึกษาที่ให้ในสถาบันเหล่านั้นต้องเป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำที่รัฐได้วางไว้

ข้อที่ 30 ในรัฐที่มีชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ ศาสนา และภาษา หรือกลุ่มชนพื้นเมืองดั้งเดิมอาศัยอยู่ เด็กที่มาจากชนกลุ่มน้อย หรือที่เป็นชนพื้นเมืองจะต้องไม่ถูกปฏิเสธซึ่งสิทธิที่จะปฏิบัติตามวัฒนธรรม ที่จะนับถือและปฏิบัติทางศาสนา หรือสิทธิที่จะใช้ภาษาของตน ในชุมชนกับสมาชิกอื่นในกลุ่มเดียวกัน

ข้อที่ 31

31.1 รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กที่จะมีการพักและเวลาพักผ่อน การเข้าร่วมกิจกรรม การละเล่นทางสันตนาการที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก และการมีส่วนร่วมอย่างเสรีในทางวัฒนธรรมและศิลปะ

31.2 รัฐภาคีจะเคารพและส่งเสริมสิทธิของเด็ก ที่จะเข้ามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในทางวัฒนธรรมและศิลปะ และจะสนับสนุนการใช้โอกาสที่เหมาะสมเท่าเทียมกัน สำหรับกิจกรรมทางวัฒนธรรม ศิลปะ สันตนาการและการพักผ่อนหย่อนใจ

กฎของสหประชาชาติว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและเยาวชนซึ่งถูกลิดรอนเสรีภาพ

แนวความคิดพื้นฐาน ระบบความยุติธรรมเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชนควรสนับสนุนสิทธิและความปลอดภัย รวมทั้งส่งเสริมสุขภาพกาย จิต และความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กและเยาวชน การจำคุกควรจะใช้เป็นวิธีการสุดท้าย ในกรณีเด็กและเยาวชนจะถูกลิดรอนเสรีภาพได้ ก็เพียงแต่กรณีที่เป็นไปได้ ตามหลักการและวิธีการซึ่งได้กำหนดไว้ในกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรมเกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชน (กฎแห่งกรุงปักกิ่ง) เท่านั้น การลิดรอนเสรีภาพเด็กและเยาวชน

ควรเป็นวิธีสุดท้าย และในระยะเวลาที่สั้นที่สุด และควรจำกัดเฉพาะคดีที่เป็นข้อยกเว้น และระยะเวลาที่จำกัดเสรีภาพ ควรดำเนินการพิจารณาโดยตุลาการที่มีอำนาจหน้าที่ โดยปราศจากการขัดขวางหากจะมีการปล่อยเด็กและเยาวชนก่อนกำหนด

กฎของสหประชาชาติฉบับนี้ตั้งขึ้น โดยมีเจตนาที่จะใช้เพื่อเป็นกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำ ซึ่งได้มีการรับเอากฎของสหประชาชาติว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและเยาวชนซึ่งถูกลิดรอนเสรีภาพทุกรูปแบบและตรงกันกับหลักสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ด้วยจุดประสงค์ที่จะขัดขวางมิให้เกิดผลกระทบจากความเสียหายต่าง ๆ ในทุกรูปแบบของการควบคุมตัวและการอุปถัมภ์เด็กและเยาวชน กฎฉบับนี้ควรนำไปใช้อย่างยุติธรรมโดยปราศจากการแบ่งแยกไม่ว่าในทางใด อาทิ เชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ภาษา ศาสนา สัญชาติ แนวคิดทางการเมือง หรือทางอื่น ความเชื่อทางวัฒนธรรม หรือวิธีการปฏิบัติ ทรัพย์สิน การเกิด หรือสถานภาพของครอบครัว จริยธรรม หรือต้นกำเนิดทางชาติความพิการ ศาสนา และความเชื่อทางวัฒนธรรม วิธีการปฏิบัติ และแนวความคิดทางศีลธรรมของเด็กและเยาวชนควรได้รับการเคารพ กฎฉบับนี้มีเจตนารมณ์ที่จะใช้เป็นแบบมาตรฐานที่สะดวกต่อการอ้างอิงและเพื่อช่วยสนับสนุนและเป็นแนวทางให้แก่เจ้าหน้าที่วิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจัดการในระบบยุติธรรมในคดีเด็กและเยาวชน ซึ่งควรได้รับการเตรียมพร้อมที่จะจัดทำเป็นภาษาของแต่ละประเทศ สำหรับบุคลากรทางด้านความยุติธรรมในคดีเด็กและเยาวชน เด็กและเยาวชนผู้ซึ่งไม่ชำนาญในการใช้ภาษาพูดกับบุคลากรในสถานที่ควบคุม เมื่อจำเป็นเด็กและเยาวชนควรมีสิทธิที่จะใช้บริการล่าม โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระหว่างที่มีการตรวจร่างกายและการดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาวิสัยและประเทศที่มีความพร้อมควรรวมกฎของสหประชาชาติเข้าไว้เป็นกฎหมายของแต่ละประเทศ หรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกฎหมายในประเทศของตนตามกฎของสหประชาชาติ ตลอดจนจัดเตรียมอุดช่องโหว่ของกฎหมายให้บังเกิดผล รวมทั้งการชดใช้ค่าเสียหายเมื่อเด็กและเยาวชนได้รับบาดเจ็บจากการลงโทษ ประเทศต่าง ๆ ควรจะได้รับการเตือนให้มีการนำเอากฎของสหประชาชาติไปใช้ให้เป็นประโยชน์ด้วย

ขอบเขตของกฎสหประชาชาติ ความมุ่งหมายของกฎของสหประชาชาติ มีความหมายดังต่อไปนี้

ก. เด็กและเยาวชน คือบุคคลทุกคนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี อายุที่จำกัดให้ต่ำกว่านี้ ซึ่งไม่ควรยินยอมให้ถูกลิครอนเสรีภาพ ควรกำหนดไว้ในกฎหมาย

ข. การลิดรอนเสรีภาพหมายถึง รูปแบบของการควบคุมอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ การจำคุกหรือสถานที่ที่มีการควบคุมบุคคลที่ได้จัดตั้งขึ้น โดยรัฐบาลหรือเอกชน ซึ่งในสถานที่ดังกล่าวนี้ บุคคลจะไม่สามารถได้รับอนุญาตให้ออกไปได้โดยสมัครใจ แต่จะต้องมีคำสั่งของศาล ของผู้บริหาร หรือของผู้มีอำนาจหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งในหน่วยงานของรัฐบาล

กรณีการลิดรอนเสรีภาพ ควรถูกจำกัดในเงื่อนไขและสภาพการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นหลักประกันในการเคารพสิทธิมนุษยชนของเด็กและเยาวชน เด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุมอยู่ในสถานที่ควบคุมต่าง ๆ ควรจะมีหลักประกันเกี่ยวกับประโยชน์ที่พึงจะได้รับจากโครงการ และกิจกรรมที่เต็มไปด้วยความหมาย ซึ่งควรจะได้นำมาใช้เพื่อเป็นการสนับสนุนสุขภาพอนามัย การเคารพตนเอง และอุปการะเลี้ยงดูเพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความรู้สึกรับผิดชอบ ตลอดจนการสนับสนุนช่วยเหลือให้เด็กและเยาวชนได้มีทักษะและความสามารถซึ่งจะช่วยให้เด็กและเยาวชนได้พัฒนาความสามารถของตนเอง ในฐานะเป็นสมาชิกคนหนึ่งของสังคม โดยไม่มีเหตุอันใดที่จะทำให้เด็กและเยาวชนซึ่งถูกลิดรอนเสรีภาพได้รับการปฏิบัติเกี่ยวกับสถานภาพของพวกเขาในฐานะที่เป็นพลเมือง ในทางเศรษฐกิจ ทางการเมือง สังคม หรือวัฒนธรรมในฐานะที่เด็กและเยาวชนได้ชื่อว่ายู่ภายใต้กฎหมายแห่งชาติหรือกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับการลิดรอนเสรีภาพและการให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กและเยาวชนแต่ละคนเป็นกรณีพิเศษเกี่ยวกับหลักประกันที่เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจได้ใช้กฎหมายเพื่อเป็นมาตรการในการควบคุมในขณะที่วัตถุประสงค์อีกประการหนึ่งทางด้านสังคมที่จะให้หลักประกันในการตรวจสอบเป็นประจำ และในความหมายเกี่ยวกับการควบคุมอื่น ๆ ที่ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล กฎหมายแห่งชาติ ระเบียบต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรง ซึ่งมีใช่เป็นเจ้าหน้าที่ของสถานที่ควบคุม ได้เข้าเยี่ยมเยียนเด็กและเยาวชน

กฎของสหประชาชาติใช้ได้กับทุกลักษณะและทุกรูปแบบของสถานที่ควบคุม อันเป็นสถานที่ซึ่งมีการลิดรอนเสรีภาพของเด็กและเยาวชน กฎของสหประชาชาติใน

ส่วนที่ 1, 2, 3, และ 5 จะใช้ได้กับทุกสถานที่ควบคุมและในหน่วยงานที่ได้จัดตั้งขึ้น สำหรับควบคุมเด็กและเยาวชน สำหรับในส่วนที่ 3 ใช้เฉพาะกับเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระหว่างการจับกุมและอยู่ในระหว่างการพิจารณาคดี ซึ่งกฎของสหประชาชาติจะได้รับการปฏิบัติตามหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับ สถานะทางด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละรัฐสมาชิก

เด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างการจับกุมหรืออยู่ระหว่างการพิจารณาคดี เด็กและเยาวชนผู้ซึ่งถูกควบคุมในระหว่างการจับกุมหรืออยู่ระหว่างการพิจารณาคดี (คดีที่ยังไม่ได้พิจารณา) ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์และจะต้องได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้บริสุทธิ์การควบคุมก่อนพิจารณาคดีจะต้องได้รับการหลีกเลี่ยง รวมทั้งการจำกัดสภาพแวดล้อมเป็นพิเศษเท่าที่จะทำได้ เพราะฉะนั้น ความพยายามทุกอย่างจะต้องดำเนินการ โดยใช้มาตรการที่เป็นทางเลือกต่าง ๆ เมื่อมีการนำเอามาตรการในการป้องกันการกักขังมาใช้ขณะเดียวกัน ศาลคดีเด็กและเยาวชนและพนักงานสอบสวนก็ต้องให้ความสำคัญสูงสุดต่อการช่วยให้การดำเนินคดีต่าง ๆ เหล่านี้ได้ดำเนินการต่อไปโดยเร็วที่สุด เพื่อประกันว่า ระยะเวลาของการกักขัง จะสั้นที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ผู้ที่ถูกกักกันที่อยู่ในระหว่างรอการพิจารณาคดี จะต้องถูกแยกออกจากเด็กและเยาวชนที่ถูกตัดสินว่ากระทำผิดแล้ว

เงื่อนไขต่าง ๆ ที่ใช้ควบคุมเด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในระหว่างพิจารณาคดี ควรสอดคล้องกับกฎของสหประชาชาติที่ได้ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ข้างล่างนี้ พร้อมทั้งบทบัญญัติเพิ่มเติม ด้วยเหตุที่ความจำเป็นและความเหมาะสมจึงได้กำหนดให้สันนิษฐานเอาไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ กำหนดระยะเวลาในการควบคุม สถานภาพทางกฎหมาย และสภาพของเด็กและเยาวชน ซึ่งควรรวบรวมไว้ในบทบัญญัติดังกล่าวนี้ และไม่ควรตัดสิทธิดังต่อไปนี้

ก. เด็กและเยาวชนควรมีสถานะที่มีที่ปรึกษาทางด้านกฎหมายและต้องสามารถให้ความช่วยเหลือทางด้านกฎหมายแก่เด็กและเยาวชนได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และต้องให้เด็กและเยาวชนได้มีการติดต่อกับที่ปรึกษากฎหมายเป็นประจำ การติดต่อกันระหว่างเด็กและเยาวชนกับที่ปรึกษาซึ่งเป็นไปในทางส่วนตัวและเป็นความลับ

ข. หากเป็นไปได้เด็กและเยาวชนควรได้รับโอกาสในการเตรียมตัวเพื่อเป็น
หลักประกันในการเข้าทำงานที่ได้รับค่าตอบแทน และให้ได้รับการศึกษาหรือได้รับการ-
อบรมต่อไป อย่างไรก็ตาม การจัดเตรียมดังกล่าวนี้ก็ได้เป็นการบังคับ ทั้งนี้การให้
ทำงาน ให้การศึกษาหรือให้การฝึกอบรมจะต้องไม่ถือเป็นเหตุผลที่ทำให้มีการควบคุม
เด็กและเยาวชนต่อไป

ค. เด็กและเยาวชนควรได้รับและมีอุปกรณ์ต่าง ๆ อันเป็นของเล่นในยามว่างและ
เพื่อการสร้างสรรค์เพราะอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จัดให้กับเด็กและเยาวชนเหล่านี้จะเป็น
ประโยชน์โดยตรงต่อการบริหารงานในการบวนการยุติธรรม

ด้านการศึกษา การฝึกอาชีพและการทำงาน เด็กและเยาวชนทุกคนที่มีอายุน้อยอยู่ใน
ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ มีสิทธิที่จะศึกษาเล่าเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการ
และความจำเป็นของเด็กและเยาวชน ตลอดจนมีความมุ่งหมายที่จะเตรียมเด็กและ
เยาวชนเพื่อการกลับคืนสู่สังคม หากเป็นไปได้การศึกษาเช่นนี้จะเป็นการจัดเตรียมให้
ศึกษาในโรงเรียนของชุมชนซึ่งเป็นการศึกษานอกสถานควบคุม และในกรณีเช่นว่านี้
ควรจัดให้มีครูที่มีคุณภาพ โดยผ่านโครงการที่สมบูรณ์แบบในระบบการศึกษาของ
ประเทศ เพื่อให้แน่ใจว่าภายหลังจากที่ได้รับการปล่อยตัว เด็กและเยาวชนสามารถศึกษา
ต่อได้โดยไม่ยาก ผู้บริหารของสถานที่ควบคุมควรจะได้ดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ สำหรับ
การศึกษาของเด็กและเยาวชนที่เป็นชาวต่างชาติ หรือมีวัฒนธรรมต่างไปเป็นพิเศษ หรือ
มีความต้องการทางด้านศีลธรรม เด็กและเยาวชนผู้ซึ่งไม่เคยศึกษาเล่าเรียนมาก่อนหรือมี
ความรู้ความเข้าใจยังไม่ดีพอ หรือมีอุปสรรคในการเรียน ควรจะมีสิทธิที่จะได้รับ
การศึกษาเป็นกรณีพิเศษด้วย

เด็กและเยาวชนที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับดังกล่าวข้างต้น
ผู้ที่ปรารถนาที่จะศึกษาต่อไป ควรได้รับอนุญาตตลอดจนได้รับการกระตุ้นให้ศึกษาเล่า
เรียนต่อไป นอกจากนี้ควรพยายามทำทุกวิถี เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถเข้าไป
ศึกษาที่มีความเหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชนเหล่านั้น สำหรับประกาศนียบัตรและ
วุฒิปริญญา ที่ได้มอบให้เด็กและเยาวชนระหว่างที่ถูกควบคุมอยู่ในสถานควบคุมไม่ว่าด้วย
วิธีใดก็ตาม ไม่ควรบ่งชี้ให้เห็นว่าเด็กและเยาวชนเหล่านี้เคยถูกควบคุมอยู่ในสถานที่
ควบคุมมาก่อน

สถานที่ควบคุมทุกแห่ง ควรจัดให้มีห้องสมุด ซึ่งมีหนังสือรวบรวมไว้อย่างเพียงพอ ทั้งหนังสือเพื่อการเรียนรู้และหนังสืออ่านเล่น ให้เด็กและเยาวชนสามารถเข้าไปใช้ได้ตามเวลาที่เหมาะสม เป็นการช่วยเหลือเด็กและเยาวชน ให้ได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากห้องสมุด

เด็กและเยาวชนทุกคนควรมีสติที่จะได้รับการฝึกอาชีพในอาชีพต่าง ๆ ที่จะเป็นการเตรียมเด็กและเยาวชนสำหรับการจ้างงานในอนาคต เพื่อให้การคัดเลือกวิชาชีพมีความเหมาะสมและสามารถบังคับใช้ในการบริหารงานของสถานควบคุม เด็กและเยาวชนควรสามารถเลือกลักษณะงานที่พวกเขาปรารถนาจะทำ ส่วนการควบคุมมาตรฐานทุกอย่างทั้งในประเทศและระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครอง ซึ่งใช้กับแรงงานเด็กและผู้ใช้แรงงานที่เป็นเยาวชน ควรประยุกต์ใช้กับเด็กและเยาวชนที่ถูกลิดรอนเสรีภาพหากเป็นไปได้ เด็กและเยาวชนได้รับโอกาสในการทำงานประเภทใช้แรงงาน โดยมีค่าตอบแทนได้ทุกแห่ง โดยให้ทำงานกับชุมชนในท้องถิ่น เพราะการทำงานกับชุมชนเป็นส่วนประกอบของการฝึกวิชาชีพที่ได้จัดให้กับเด็กและเยาวชน เพื่อส่งเสริมความเป็นไปได้เกี่ยวกับการจ้างที่ความเหมาะสมเมื่อเด็กและเยาวชนได้กลับคืนสู่สังคม ลักษณะของงานควรเป็นประเภทเดียวกับการฝึกอบรม ซึ่งมีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์แก่เด็กและเยาวชนต่อไปเมื่อได้รับการปลดปล่อยการจัดหน่วยวิชาชีพและวิธีการทำงานที่ได้จัดให้ในสถานควบคุม ควรมีลักษณะเหมือนกันให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้กับงานในชุมชน เพื่อเป็นการเตรียมเด็กและเยาวชนในสภาพของชีวิตการทำงาน โดยปกติ

ด้านการหาความบันเทิง เด็กและเยาวชนทุกคนควรมีสติที่จะใช้เวลาตามความเหมาะสม ออกกำลังกายกลางแจ้งอย่างมีอิสระทุกวัน หากสภาพอากาศเอื้ออำนวย โดยปกติในระหว่างเวลาดังกล่าวนี้ควรให้เด็กและเยาวชนหาความบันเทิงและฝึกหัดกายบริหารตามความเหมาะสม ทั้งนี้ต้องจัดให้มีที่ว่าง จัดหา และติดตั้งอุปกรณ์เครื่องมือให้เพียงพอสำหรับจัดกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้เด็กและเยาวชนควรมีเวลาเพิ่มขึ้นสำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมเมื่อมีเวลาว่าง กิจกรรมบางอย่างควรจัดให้ตามความต้องการของเด็กและเยาวชน เช่น กิจกรรมด้านศิลปะ และการพัฒนาทักษะในด้านงานฝีมือ สถานที่ควบคุมจะต้องประกันว่าเด็กและเยาวชนแต่ละคนมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง สามารถเข้าร่วมกิจกรรมด้านพลศึกษาที่จัดไว้ได้กิจกรรมพลศึกษา ซึ่งเป็นการแก้ไขเยียวยาและให้

การบำบัด ควรจัดให้แก่เด็กและเยาวชนที่มีความจำเป็น โดยให้อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของแพทย์

- **ด้านศาสนา** เด็กและเยาวชนทุกคนควรได้รับอนุญาตให้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา รวมทั้งสิ่งที่เด็กและเยาวชนนับถือในชีวิตตามที่ต้องการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเข้าร่วมประกอบพิธีหรือเข้าร่วมประชุมทางด้านศาสนาที่จัดขึ้นในสถานที่ควบคุม หรือให้เด็กและเยาวชนจัดการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ตลอดจนให้เด็กหรือเยาวชนครอบครองหนังสือคำสอนทางศาสนา หรือวัตถุมงคลเกี่ยวกับการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาที่เด็กและเยาวชนเหล่านั้นนับถือ ถ้าสถานที่ควบคุมมีจำนวนเด็กและเยาวชนเพียงพอที่จะประกอบพิธีทางศาสนาควรได้รับการแต่งตั้งหรือได้รับอนุมัติและอนุญาตให้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาได้เป็นประจำ และอนุญาตให้เด็กและเยาวชน ไปเยี่ยมพระภิกษุเป็นการส่วนตัวตามที่ต้องการ เด็กและเยาวชนทุกคนควรมีสติที่จะได้รับการเยี่ยมเยียนจากตัวแทนที่มีคุณวุฒิทางศาสนาและมีอิสระที่จะปฏิเสธในการศึกษาทางด้านศาสนา การรับฟังคำให้คำแนะนำปรึกษาและการให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิทางศาสนา

ด้านการติดต่อกับชุมชนในระดับกว้าง ควรดำเนินการทุกวิธีทางที่จะประกันว่าเด็กและเยาวชนได้มีการติดต่อกับโลกภายนอกอย่างเพียงพอ ซึ่งการติดต่อกับโลกภายนอกนี้จะเป็นสิทธิโดยสมบูรณ์เพื่อความยุติธรรมและเป็นการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรมและเป็นสิ่งจำเป็นในการเตรียมเด็กและเยาวชนในการกลับคืนสู่สังคม เด็กและเยาวชนควรจะได้รับอนุญาตให้ติดต่อกับครอบครัว เพื่อน หรือบุคคลอื่น ๆ หรือผู้แทนองค์กรที่เป็นผู้มีชื่อเสียงจากภายนอก การให้เด็กและเยาวชนออกจากสถานที่ควบคุมเพื่อไปเยี่ยมบ้านและครอบครัว และการได้รับอนุญาตเป็นกรณีพิเศษ โดยให้ออกจากสถานควบคุมเพื่อไปศึกษาวิชาสามัญ วิชาชีพ หรือด้วยเหตุสำคัญอื่น ๆ หากเด็กและเยาวชนได้รับการลงโทษก็ควรนับเวลาดังกล่าวให้เป็นส่วนหนึ่งของระยะเวลาในการลงโทษด้วย

เด็กและเยาวชนทุกคนควรมีสติที่จะได้รับการเยี่ยมเยียนสม่ำเสมอและบ่อยครั้งตามหลักสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และไม่น้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการเคารพความต้องการส่วนตัวของเด็กและเยาวชนรวมทั้งการให้สิทธิในการพบและการติดต่อกับ

ครอบครัวและทนายความ โดยไม่จำกัด และเด็กและเยาวชนทุกคนควรมีสិทธิที่จะติดต่อกับบุคคลที่เด็กและเยาวชนได้เลือกที่จะติดต่อกับ โดยการใช้จดหมาย หรือโดยการโทรศัพท์ อย่างน้อยที่สุดสัปดาห์ละ 2 ครั้ง เว้นแต่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับกฎหมายและควรมีการช่วยเหลือในกรณีจำเป็นเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับประโยชน์จากสิทธินี้โดยสมบูรณ์ นอกจากนี้ เด็กและเยาวชนควรมีสิทธิที่จะได้รับจดหมายที่มีการติดต่อไปถึงตลอดจนถึงการได้รับรู้ข่าวสารประจำวัน โดยการอ่านหนังสือพิมพ์ ข่าวสารเป็นครั้งคราว และจากเอกสารอื่น ๆ ตลอดจนการมีโอกาสรับฟังวิทยุ ทีวี โทรศัพท์ ในรายการต่าง ๆ รวมทั้งภาพยนตร์ตลอดจนการเข้าไปเยี่ยมชมสโมสรที่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือองค์การต่าง ๆ ซึ่งเด็กและเยาวชนให้ความสนใจ

ด้านการกลับคืนสู่สังคม เด็กและเยาวชนทุกคนควรได้รับประโยชน์จากการจัดเตรียมการซึ่งมุ่งให้ความช่วยเหลือในการกลับคืนสู่สังคม การดำเนินชีวิตในครอบครัว การเข้ารับการศึกษาหรือการทำงานภายหลังจากที่ได้รับ การปล่อยตัววิธีการดำเนินการด้านต่าง ๆ รวมทั้งการปล่อยก่อนกำหนด และหลักสูตรพิเศษต่าง ๆ ซึ่งควรจัดทำขึ้นเป็นขั้นสุดท้าย สำหรับเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจจัดบริการต่าง ๆ เพื่อประกันว่าสามารถให้ความช่วยเหลือแก่เด็กและเยาวชนในการพัฒนาตนเองเพื่อกลับคืนสู่สังคม และเพื่อเป็นการขจัดอคติซึ่งเป็นการต่อต้านเด็กและเยาวชนเหล่านั้นขอเขตของการให้บริการในด้านต่าง ๆ ควรจะประกันว่ามีความเป็นไปได้ว่าเด็กและเยาวชนจะได้รับการจัดหาสถานที่อยู่อาศัยที่มีความเหมาะสม มีการจ้างงาน มีเครื่องนุ่งห่ม และมีวิธีการที่เหมาะสมกับการให้ความช่วยเหลือแก่เด็กและเยาวชนที่ได้รับการปลดปล่อย เพื่อช่วยให้เด็กและเยาวชนสามารถกลับคืนเป็นสมาชิกคนหนึ่ง ในสังคมได้โดยง่ายและประสบความสำเร็จ โดยที่ตัวแทนของหน่วยงานที่ให้บริการในลักษณะเช่นนี้ควรจะได้ให้คำปรึกษาและควรเข้าไปพบเด็กและเยาวชนในขณะที่ยังถูกกักขังตัวอยู่ด้วย จุดประสงค์เพื่อจะให้ความช่วยเหลือแก่เด็กและเยาวชนในการพัฒนาเพื่อกลับคืนสู่ชุมชนต่อไป

ด้านบุคลากร บุคลากรควรเป็นผู้มีคุณวุฒิ รวมทั้งต้องมีผู้ชำนาญการพิเศษสาขาต่าง ๆ ในจำนวนที่พอเหมาะ เช่น ครู ครูวิชาชีพ ผู้ให้คำปรึกษา นักสังคมสงเคราะห์ จิตแพทย์ และนักจิตวิทยา โดยปกติบุคลากรต่าง ๆ เหล่านี้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ชำนาญการพิเศษสาขาอื่น ๆ ที่สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเหมาะสมและเป็นประโยชน์

อีกทั้งสถานที่ควบคุมเป็นสถานที่ใช้ประโยชน์ในการแก้ไขเยียวยาในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการศึกษา ด้านศีลธรรม ด้านจริยธรรม ด้านจิตใจ และการให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับ ทรัพยากรด้านต่าง ๆ โดยมีรูปแบบของการช่วยเหลือที่มีความเหมาะสม และเป็นการใช้ ทรัพยากรเท่าที่มีอยู่ในชุมชน โดยให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของเด็กและ เยาวชนที่ถูกควบคุมแต่ละคน

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและ ครอบครัว พ.ศ.2534

หมวด 3 สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

มาตรา 32 สถานพินิจเป็นหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม มีผู้อำนวยการสถานพินิจเป็นผู้บังคับบัญชา ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอน ผู้อำนวยการสถานพินิจ

มาตรา 32 ทวิ ปลัดกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกใบอนุญาตให้เอกชนจัดตั้ง สถานศึกษา สถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิตเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน ซึ่ง ต้องหาว่ากระทำความผิด หรือเป็นจำเลย หรือเป็นผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ให้ลงโทษ หรือให้ใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแล้ว และมีอำนาจควบคุมดูแล สถานศึกษาหรือสถานดังกล่าว รวมทั้งมีอำนาจตัดเตือนและสั่งเพิกถอนใบอนุญาตที่ได้ ออกให้ด้วย การขอ การออก การกำหนดอายุ การต่ออายุ การตัดเตือน และการเพิกถอน ใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

[มาตรา 32 ทวิ เพิ่มความ โดยมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและ ครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543]

มาตรา 33 การจัดตั้งสถานพินิจ การกำหนดเขตอำนาจและการแบ่งแยกกิจการ ของสถานพินิจออกเป็นสาขาต่าง ๆ ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

ในกรณีจำเป็นเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อำนวยการสถาน พินิจ พนักงาน คุมประพฤติ หรือพนักงานสังคมสงเคราะห์มีอำนาจปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว นอกเขตอำนาจได้

มาตรา 34 ให้สถานพินิจมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่น และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) สืบเสาะและพินิจเรื่องอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษา อบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และฐานะของเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด และของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน รวมทั้งสาเหตุแห่งการกระทำความผิดเพื่อรายงานต่อศาล
 - (2) สอดส่องความประพฤติของเด็กและเยาวชนตามคำสั่งศาล
 - (3) ควบคุมเด็กและเยาวชน ซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ในระหว่างการสอบสวนหรือพิจารณาคดี หรือตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล
 - (4) สงเคราะห์และบำบัดแก้ไขเด็กและเยาวชนในระหว่างที่ถูกควบคุมหรือภายหลังปล่อย
 - (5) จัดให้มีการตรวจรักษาและพยาบาลเด็กหรือเยาวชนในระหว่างการสอบสวนหรือพิจารณาคดี หรือในระหว่างการควบคุมตัวในสถานพินิจ
 - (6) จัดการศึกษา ฝึกและอบรม ดูแลและอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุม
 - (7) สืบเสาะภาวะความเป็นอยู่ของครอบครัวในคดีครอบครัว รวมทั้งจัดให้แพทย์หรือจิตแพทย์ตรวจร่างกาย สุขภาพหรือจิตใจของกลุ่มความในกรณีที่ศาลมีคำสั่งตามมาตรา 112
 - (8) ประมวลและรายงานข้อเท็จจริง รวมทั้งเสนอความเห็นต่อศาลในคดีครอบครัวตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 117
 - (9) ศึกษาค้นคว้าถึงสาเหตุแห่งการกระทำของเด็กและเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด โดยทั่ว ๆ ไป จัดทำสถิติการกระทำความผิดดังกล่าวของเด็กและเยาวชน และเผยแพร่วิธีป้องกันหรือทำให้ลดน้อยลง ซึ่งการกระทำความผิด
 - (10) ดำเนินการอื่นตามคำสั่งศาลหรือตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา
- มาตรา 35 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนสำหรับสถานพินิจ เพื่อทำหน้าที่

(1) ให้คำปรึกษาแก่ผู้อำนวยการสถานพินิจ

(2) ช่วยเหลือกิจการสถานพินิจ เพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กและเยาวชน
*กรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และ
อาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้

มาตรา 36 ให้มีแพทย์ จิตแพทย์ นักจิตวิทยา พนักงานคุมประพฤติ พนักงาน
สังคมสงเคราะห์ ครู และพนักงานอื่นตามที่จะได้มีกฎกระทรวงระบุตำแหน่งเพื่อ
ช่วยเหลือผู้อำนวยการสถานพินิจตามสมควร

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานของสถานพินิจหรือ
พนักงานของสถานที่ ซึ่งได้รับมอบหมายให้ควบคุม ฝึก และอบรม หรือสงเคราะห์เด็ก
หรือเยาวชน เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 37 ผู้อำนวยการสถานพินิจมีหน้าที่รับผิดชอบในกิจการทั้งปวง ตลอดจน
การปกครองบังคับบัญชาพนักงานของสถานพินิจ และให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับ
พนักงานคุมประพฤติ หรือพนักงานสังคมสงเคราะห์ และอำนาจหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติ
ไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 38 ในระหว่างที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจ ให้
ผู้อำนวยการสถานพินิจมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) จัดให้เด็กหรือเยาวชน ได้ศึกษาเล่าเรียนวิชาสามัญอย่างน้อยให้พออ่านออก
เขียนได้ ฝึกอาชีพหรือวิชาชีพ หรือให้ปฏิบัติการงานอื่นใดเพื่อมิให้มีเวลาว่างโดยไม่
จำเป็น ให้เหมาะสมกับจิตใจและสุขภาพของเด็กหรือเยาวชน

(2) ออกกฎข้อบังคับเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของเด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ใน
ความควบคุม

(3) ลงทัณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 39 แก่เด็กและเยาวชนที่ละเมิดกฎหมาย
ประพฤติก้าว หรือกระทำผิดวินัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน
กฎกระทรวง

(4) ส่งเด็กหรือเยาวชนซึ่งมีความประพฤติเลวร้ายอันจะเป็นภัยต่อเด็กหรือ
เยาวชนอื่น ไปกักไว้ ในสถานที่ที่จัดไว้โดยเฉพาะหรือเรือนจำ โดยได้รับอนุญาตจากศาล

ก่อน เว้นแต่กรณีฉุกเฉินอย่างยิ่ง จะส่งเด็กหรือเยาวชนไปยังเรือนจำก่อนก็ได้ แล้วรายงานให้ศาลทราบโดยเร็ว

- (5) อนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนออกนอกสถานพินิจเป็นครั้งคราวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(6) อนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนในคดีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเด็ดขาดแล้วออกไปศึกษา ในสถานศึกษาประเภทไปมานอกสถานพินิจตามที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว แล้วแต่กรณี ให้ความเห็นชอบแล้ว

มาตรา 39 ทัณฑ์ที่จะลงแก่เด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจให้มีดังต่อไปนี้

- (1) เข้มข้นไม่เกินสิบสองที
- (2) ทำงานหนัก
- (3) ตัดประโยชน์และความสะดวกที่สถานพินิจอำนวยความสะดวกให้บางประการ

มาตรา 40 เด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจ ต้องจัดแยกหญิงและชาย ให้มีที่อยู่ต่างหากจากกัน

มาตรา 41 ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจมีอำนาจรับเด็กหรือเยาวชนเข้ารับการฝึกอบรมแบบเข้ามาเย็นกลับตามคำสั่งศาล

มาตรา 42 ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและผู้ปกครองสถานศึกษา หรือสถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิตที่รับเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ในความควบคุม รายงาน ความประพฤติ สุขภาพ จิตใจ นิสัย และเรื่องอื่น ๆ ที่ศาลต้องการทราบ หรือที่เห็นว่าศาลควรทราบต่อศาล ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกเดือนต่อครั้ง หรือภายในระยะเวลาเร็วกว่า ตามที่ศาลสั่ง

มาตรา 43 ให้พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายอื่น และ โดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) สืบเสาะและพินิจข้อเท็จจริงและสิ่งแวดล้อมตามมาตรา 34 (1) เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน ผู้ต้องหา และบุคคลอื่น

(2) คุมประพุดิเด็กหรือเยาวชนตามคำสั่งศาล ตลอดจนคูแเลอบรมตั้งสอนเด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ระหว่างกุมประพุดิ

(3) สอดส่องให้เด็กและเยาวชนปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อกุมความประพุดิตามที่ศาลกำหนด

(4) ให้คำแนะนำแก่บิดามารดา หรือผู้ปกครอง หรือบุคคล ซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ ในเรื่องการเลี้ยงดู อบรม และสั่งสอนเด็กหรือเยาวชน

(5) ประมวลและรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้เยาว์ ในกรณีที่ศาลเยาวชนและครอบครัว จะต้องบังคับใช้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในคดีแพ่งที่ผู้เยาว์ มีผลประโยชน์ หรือส่วนได้เสีย เพื่อรายงานต่อศาล

(6) ทำรายงานและความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม (1) (2) (3) (4) และ (5) เพื่อเสนอต่อศาลหรือผู้อำนวยการสถานพินิจ

(7) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามคำสั่งศาลหรือคำสั่งผู้อำนวยการสถานพินิจ

*ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนพนักงานกุมประพุดิตามพระราชบัญญัตินี้

[มาตรา 43 วรรคสอง เพิ่มความ โดยมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543]

มาตรา 44 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 43 ให้พนักงานกุมประพุดิตมีอำนาจอย่างพนักงานสอบสวนตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคดีอาญาและให้มีอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(1) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของบิดามารดา หรือผู้ปกครองเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด หรือของบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ ศึกษาหรือทำการงาน หรือมีความเกี่ยวข้องด้วย ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก และสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในที่

(2) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ผู้เยาว์ หรือของบุคคลซึ่งผู้เยาว์อาศัยอยู่ ศึกษา หรือทำการงาน หรือมีความเกี่ยวข้องด้วย ในเวลาระหว่าง

พระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก และสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในที่เกี่ยวกับคดีแพ่งหรือคดีครอบครัวที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวตามมาตรา 11(3)

• (3) สอบถามครู อาจารย์ หรือผู้จัดการสถานศึกษาที่เด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดศึกษาหรือเคยศึกษาอยู่ เกี่ยวกับความประพฤติ การศึกษา นิสัย และสติปัญญา ของเด็กหรือเยาวชน และถ้าเห็นสมควรจะสั่งให้บุคคลเช่นว่านี้ทำรายงานเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ด้วยก็ได้

(4) เรียกบุคคลซึ่งสามารถให้ข้อเท็จจริงมาพบและสาบานหรือปฏิญาณตน และให้ถ้อยคำ

(5) สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองวัตถุหรือเอกสารอันจะใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ส่งวัตถุ หรือเอกสาร ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าไปในสถานที่ตาม (1) หรือ (2) ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกและพระอาทิตย์ขึ้น พนักงานคุมประพฤติจะกระทำได้อีกต่อเมื่อมีคำสั่งศาลหรือคำสั่งผู้อำนวยการสถานพินิจ

มาตรา 45 ให้ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤตินี้อำนาจหน้าที่อย่างพนักงานคุมประพฤติเพียงเท่าที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสถานพินิจ

ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้แต่งตั้ง และถอดถอนผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติตามพระราชบัญญัตินี้

[มาตรา 45 ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน]

มาตรา 46 ให้พนักงานสังคมสงเคราะห์ที่มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายอื่น และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) สงเคราะห์และบำบัดแก้ไขเด็กและเยาวชนในระหว่างที่ถูกควบคุมอยู่ในสถานพินิจ หรือที่ได้ปล่อยไปแล้ว ตลอดจนให้คำแนะนำ ควบคุมดูแลและอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชน

(2) ให้คำแนะนำแก่บิดามารดา หรือผู้ปกครอง หรือบุคคล ซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ เกี่ยวกับการเลี้ยงดู อบรม และสั่งสอนเด็กหรือเยาวชน เพื่อประโยชน์ในการสงเคราะห์และบำบัดแก้ไขเด็กหรือเยาวชน

(3) สอดส่องให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติตามที่ศาลกำหนด

• (4) ปฏิบัติตามคำสั่งศาลในการสืบเสาะภาวะความเป็นอยู่ของครอบครัวและใกล้เคียงประนีประนอมข้อพิพาทในคดีครอบครัว

(5) ทำรายงานและความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม (1) (2) (3) และ (4) เพื่อเสนอต่อศาลหรือผู้อำนวยการสถานพินิจ

(6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามคำสั่งศาลหรือคำสั่งผู้อำนวยการสถานพินิจ
มาตรา 47 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 46 ให้พนักงานสังคมสงเคราะห์ มีอำนาจอย่างพนักงานสอบสวนตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(1) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของบิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด หรือของบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ ศึกษาหรือทำงาน หรือมีความเกี่ยวข้องด้วย ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก และสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในที่

(2) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ผู้เยาว์ หรือของบุคคลซึ่งผู้เยาว์อาศัยอยู่ ศึกษาหรือทำงานหรือมีความเกี่ยวข้องด้วย หรือเข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของกลุ่มความในคดีครอบครัวหรือของบุคคลซึ่งกลุ่มความอาศัยอยู่ ศึกษาหรือทำงานหรือมีความเกี่ยวข้องด้วย ในเวลาระหว่าง พระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก และสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในที่

(3) เรียกบุคคลซึ่งสามารถให้ข้อเท็จจริงมาพบและสาบานหรือปฏิญาณตน และให้ถ้อยคำ

(4) เรียกกลุ่มความหรือบุคคลใดมาพบเพื่อ ใกล้เคียงประนีประนอมข้อพิพาทในคดีครอบครัว

ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างอื่นที่จะต้องเข้าไปในสถานที่ตาม (1) หรือ (2) ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกและพระอาทิตย์ขึ้น พนักงานสังคมสงเคราะห์จะกระทำได้อีกต่อเมื่อมีคำสั่งศาลหรือคำสั่งผู้อำนวยการสถานพินิจ

มาตรา 48 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ และพนักงานสังคมสงเคราะห์ แสดง บัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดใน กฎกระทรวง

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับความหมาย และการจำกัด สิทธิเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา 4 มาตรา 5 มาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 34 มาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 39 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่รวมถึงผู้ที่ บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส

“เด็กเร่ร่อน” หมายความว่า เด็กที่ไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครอง หรือมีแต่ไม่ เลี้ยงดู หรือไม่สามารถเลี้ยงดูได้ จนเป็นเหตุให้เด็กต้องเร่ร่อนไปในที่ต่าง ๆ หรือเด็กที่มี พฤติกรรมใช้ชีวิตเร่ร่อนจนน่าจะเกิดอันตรายต่อสวัสดิภาพของตน

“เด็กกำพร้า” หมายความว่า เด็กที่บิดาหรือมารดาเสียชีวิต เด็กที่ไม่ปรากฏบิดา มารดาหรือไม่สามารถสืบหาบิดามารดาได้

“เด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบาก” หมายความว่า เด็กที่อยู่ในครอบครัวยากจนหรือ บิดามารดาหย่าร้าง ทั้งร้าง ถูกคุมขัง หรือแยกกันอยู่และได้รับความลำบาก หรือเด็กที่ ต้องรับภาระหน้าที่ในครอบครัวเกินวัยหรือกำลังความสามารถและสติปัญญา หรือเด็กที่ ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้

“เด็กพิการ” หมายความว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย สมอง สติปัญญา หรือจิตใจ ไม่ว่าจะความบกพร่องจะมีมาแต่กำเนิดหรือเกิดขึ้นภายหลัง

“เด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด” หมายความว่า เด็กที่ประพฤติตนไม่สมควร เด็กที่ ประกอบอาชีพหรือคบหาสมาคมกับบุคคลที่น่าจะชักนำไปในทางกระทำผิดกฎหมาย

หรือขัดต่อศีลธรรมอันดี หรืออยู่ในสภาพแวดล้อม หรือสถานที่อันอาจชักนำไปในทางเสียหาย ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

- “นักศึกษา” หมายความว่า เด็กซึ่งกำลังรับการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือเทียบเท่าอยู่ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน
- “นักเรียน” หมายความว่า เด็กซึ่งกำลังรับการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ทั้งประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษาหรือเทียบเท่าอยู่ในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน

“บิดามารดา” หมายความว่า บิดามารดาของเด็กไม่ว่าจะสมรสกันหรือไม่

“ผู้ปกครอง” หมายความว่า บิดามารดา ผู้อนุบาล ผู้รับบุตรบุญธรรม และผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงพ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง ผู้ปกครองสวัสดิภาพ นายจ้าง ตลอดจนบุคคลอื่น ซึ่งรับเด็กไว้ในความอุปการะเลี้ยงดูหรือซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วย

“ครอบครัวอุปถัมภ์” หมายความว่า บุคคลที่รับเด็กไว้อุปการะเลี้ยงดูอย่างบุตร

“การเลี้ยงดูโดยมิชอบ” หมายความว่า การไม่ให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนหรือพัฒนาเด็กตามมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดในกฎกระทรวง จนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก

“ทารุณกรรม” หมายความว่า การกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใด ๆ จนเป็นเหตุให้เด็กเสื่อมเสียเสรีภาพหรือเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ การกระทำผิดทางเพศต่อเด็ก การใช้เด็กให้กระทำหรือประพฤตินลักษณะที่น่าจะเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ หรือขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี ทั้งนี้ ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

“สืบเสาะและพินิจ” หมายความว่า การค้นหาและรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลและนำมาวิเคราะห์วินิจฉัยตามหลักวิชาการทางสังคมสงเคราะห์ แพทย์ จิตวิทยา กฎหมาย และหลักวิชาการอื่นที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและครอบครัวของบุคคล

“สถานรับเลี้ยงเด็ก” หมายความว่า สถานที่รับเลี้ยงและพัฒนาเด็กที่มีอายุไม่เกินหกปีบริบูรณ์ และมีจำนวนตั้งแต่หกคนขึ้นไป ซึ่งเด็กไม่เกี่ยวข้องเป็นญาติกับเจ้าของ

หรือผู้ดำเนินการสถานรับเลี้ยงเด็กดังกล่าว ทั้งนี้ ไม่รวมถึงสถานพยาบาลหรือโรงเรียน
ของรัฐและเอกชน

- “สถานแรกรับ” หมายความว่า สถานที่รับเด็กไว้อุปการะเป็นการชั่วคราวเพื่อ
สืบเสาะและพินิจเด็กและครอบครัว เพื่อกำหนดแนวทางในการสงเคราะห์และคุ้มครอง
สวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่เด็กแต่ละราย

“สถานสงเคราะห์” หมายความว่า สถานที่ให้การอุปการะเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กที่
จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ ซึ่งมีจำนวนตั้งแต่หกคนขึ้นไป

“สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ” หมายความว่า สถานที่ให้การศึกษา อบรม ฝึกอาชีพ
เพื่อแก้ไขความประพฤติ บำบัด รักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ
แก่เด็กที่พึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพ

“สถานพัฒนาและฟื้นฟู” หมายความว่า สถานที่ โรงเรียน สถาบัน หรือศูนย์ที่จัด
ขึ้นเพื่อให้การบำบัดรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจน
การศึกษาแนะแนว และการฝึกอบรมอาชีพแก่เด็ก ที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์หรือ
คุ้มครองสวัสดิภาพเป็นกรณีพิเศษ

“สถานพินิจ” หมายความว่า สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
กรุงเทพมหานคร สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด และสถานพินิจและ
คุ้มครองเด็กและเยาวชนของแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัด ซึ่งจัดตั้งขึ้น
ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและ
ครอบครัว

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนคุ้มครองเด็ก

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตาม
พระราชบัญญัตินี้

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายความว่า ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและผู้ซึ่ง
ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
 มาตรา 5 ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเยาวชนและครอบครัวตาม
 กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและ
 ครอบครัว มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในจังหวัดไคยง
 มิได้เปิดทำการศาลเยาวชนและครอบครัวหรือแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นในศาล
 จังหวัด ให้ศาลจังหวัดมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 29 ผู้ใดพบเห็นเด็กตกอยู่ในสภาพจำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือ
 คุ้มครองสวัสดิภาพตามหมวด 3 และหมวด 4 จะต้องให้การช่วยเหลือเบื้องต้นและแจ้ง
 ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพ
 เด็กตามมาตรา 24 โดยมีชกซ้ำ

แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
 ที่รับตัวเด็กไว้รักษาพยาบาล ครู อาจารย์ หรือนายจ้าง ซึ่งมีหน้าที่ดูแลเด็กที่เป็นศิษย์หรือ
 ลูกจ้างจะต้องรายงานให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตาม
 มาตรา 24 หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจทราบ โดยมีชกซ้ำ หากเป็นที่ปรากฏชัด
 หรือน่าสงสัยว่าเด็กถูกทารุณกรรมหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการเลี้ยงดู โดยมีชกซ้ำ

การแจ้งหรือการรายงานตามมาตรา 24 นี้ เมื่อได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความ-
 คุ้มครองและไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางปกครอง

มาตรา 31 ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้า-
 พนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 34 ผู้ปกครองหรือญาติของเด็ก อาจนำเด็กไปขอรับการสงเคราะห์ที่กรม-
 พัฒนาสังคมและสวัสดิการหรือสำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด หรือที่
 สถานแรกรับสถานสงเคราะห์ หรือสถานพัฒนาและฟื้นฟูของเอกชน เพื่อขอรับการ-
 สงเคราะห์ได้

กรณีมีการนำเด็กมาขอรับการสงเคราะห์ที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือ
 สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัด ถ้าเป็นเด็กที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์
 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาให้การสงเคราะห์ที่เหมาะสมตามมาตรา 33 แต่ในกรณีที่

พนักงานเจ้าหน้าที่ยังไม่สามารถหาวิธีการสงเคราะห์ที่เหมาะสมกับเด็กตามมาตรา 33 ได้ จะส่งเด็กไปยังสถานแรกรับก่อนก็ได้

- กรณีมีการนำเด็กมาขอรับการสงเคราะห์ที่สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ หรือ สถานพัฒนาและฟื้นฟูเด็กของเอกชน ให้ผู้ปกครองสวัสดิภาพรายงานข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อพิจารณาดำเนินการตามวรรคสองต่อไป

มาตรา 35 เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24 พบเห็นเด็กที่พึงได้รับการสงเคราะห์ตามมาตรา 32 (1) และ (2) หรือได้รับแจ้งจากบุคคลตามมาตรา 29 ให้สอบถามเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก ถ้าเด็กเจ็บป่วยหรือ จำต้องตรวจสุขภาพหรือเป็นเด็กพิการต้องรีบจัดให้มีการตรวจรักษาทางร่างกายและ จิตใจทันที หากเป็นเด็กที่จำเป็นต้องได้รับการสงเคราะห์ก็ให้พิจารณาให้การสงเคราะห์ ตามมาตรา 33 และไม่ว่ากรณีใดให้พยายามดำเนินการเพื่อให้เด็กสามารถกลับไปอยู่กับ ครอบครัวโดยเร็ว แต่หากปรากฏว่าสภาพครอบครัวหรือสิ่งแวดล้อมไม่เหมาะที่จะให้ เด็กกลับไปอยู่กับครอบครัว และมีเหตุจำเป็นที่จะต้องให้การคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็ก พนักงานเจ้าหน้าที่จะใช้มาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เด็กตามหมวด 4 ก็ได้

มาตรา 36 ในระหว่างที่เด็กได้รับการสงเคราะห์ตามมาตรา 33 (2) (4) หรือ (6) หากปรากฏว่าเป็นเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดและพึงได้รับการคุ้มครองสวัสดิภาพให้ ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งให้ใช้มาตรการคุ้มครอง สวัสดิภาพแก่เด็กตามหมวด 4 ได้

มาตรา 39 ในกรณีที่ผู้ปกครองซึ่งได้รับเด็กกลับมาอยู่ในความดูแล มีพฤติการณ์ นำเชื่อว่าจะทำให้การเลี้ยงดูโดยมิชอบแก่เด็กอีก ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่ คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24 ให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครอง หากผู้ปกครองไม่ ปฏิบัติตามคำแนะนำก็ให้ยื่นคำขอต่อปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอหรือ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี เพื่อเรียกผู้ปกครองมาทำทัณฑ์บนว่าจะไม่กระทำการใดอันมีลักษณะเป็นการให้การเลี้ยงดูโดยมิชอบแก่เด็กอีกและให้วาง ประกันไว้เป็นจำนวนเงินตามสมควรแก่ฐานะานุรูป แต่จะเรียกประกันไว้ได้ไม่เกิน ระยะเวลาสองปี ถ้ากระทำผิดทัณฑ์บนให้ริบเงินประกันเป็นของกองทุนคุ้มครองเด็ก ตามมาตรา 69

การให้คำแนะนำหรือการเรียกประกันให้ค้ำประกันถึงฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองและประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

- มาตรา 48 ในการดำเนินการสงเคราะห์ ผู้คุ้มครองสวัสดิภาพ และส่งเสริมความประพฤติแก่เด็กตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่ามีเหตุสมควรแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กเพื่อกำกับดูแลเด็กคนใด ก็ให้ยื่นคำขอต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ให้แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่สมัครใจและมีความเหมาะสมเป็นผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก โดยจะกำหนดสถานที่อยู่อาศัยของเด็กที่อยู่ในการกำกับดูแลของผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กด้วยก็ได้

กรณีที่เกิดพ้นจากความปกครองดูแลของสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพ และสถานที่พัฒนาและฟื้นฟูแล้ว ถ้ามีเหตุผลสมควรก็ให้ผู้ปกครองสวัสดิภาพยื่นคำขอต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ให้ตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์ หรือบุคคลที่สมัครใจและมีความเหมาะสมเป็นผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กได้

การแต่งตั้งผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กให้มีระยะเวลาคราวละไม่เกินสองปี

มาตรา 50 ห้ามมิให้ผู้ปกครองสวัสดิภาพหรือผู้คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เปิดเผยชื่อตัว ชื่อสกุล ภาพหรือข้อมูลใด ๆ เกี่ยวกับตัวเด็ก ผู้ปกครอง ในลักษณะที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือสิทธิประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งของเด็กหรือผู้ปกครอง

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา และผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามมาตรา 24 ซึ่งได้ล่วงรู้ข้อมูลดังกล่าวเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วย โดยอนุโลม

ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศประเภทใด ซึ่งข้อมูลที่เปิดเผยโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550

สิทธิและเสรีภาพในการศึกษา ในส่วนที่ 8 ว่าด้วย

มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชนการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ

มาตรา 50 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ

การศึกษอบรม การเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

นโยบายรัฐบาล

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภาวันจันทร์ที่ 29 ธันวาคม 2551

ข้อที่ 3. นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต

3.1 นโยบายการศึกษา

3.1.1 ปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ โดยปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และระดมทรัพยากรเพื่อการปรับปรุงการบริหารจัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา พัฒนาคู พัฒนาระบบการคัดเลือกเข้าสู่มหาวิทยาลัย พัฒนาหลักสูตร รวมทั้งปรับหลักสูตรวิชาแกนหลักรวมถึงวิชาประวัติศาสตร์ ปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน พัฒนาทักษะในการคิดวิเคราะห์ ปรับบทบาทการศึกษานอกโรงเรียนเป็นสำนักงานการศึกษาตลอดชีวิต และจัดให้มีศูนย์การศึกษาตลอดชีวิตเพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ ตลอดจนส่งเสริมการกระจายอำนาจให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อ

นำไปสู่เป้าหมายคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นคุณธรรมนำความรู้อย่างแท้จริง

- 3.1.2 ส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เพื่อให้สนองตอบความต้องการด้านบุคลากรของภาคเศรษฐกิจ

3.1.3 พัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้ครุดี ครูเก่ง มีคุณธรรม มีคุณภาพ และมีวิทยฐานะสูงขึ้น ลดภาระงานครูที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามโครงการคืนครูให้นักเรียน มีการดูแลคุณภาพชีวิตของครูด้วยการปรับโครงสร้างหนี้และจัดตั้งกองทุนพัฒนาคุณภาพชีวิตครู ควบคู่ไปกับการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เน้นการพัฒนาเนื้อหาสาระและบุคลากรให้พร้อมรองรับและใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างคุ้มค่า

3.1.4 จัดให้ทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาฟรี 15 ปี ตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้เกิดความเสมอภาคและความเป็นธรรมในโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทั้งผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ผู้บกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา และชนต่างวัฒนธรรม รวมทั้งยกระดับการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชน

3.1.5 ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศ โดยการจัดกลุ่มสถาบันการศึกษาตามศักยภาพ ปรับเงินเดือนค่าตอบแทนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาให้สูงขึ้น โดยภาครัฐเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างของการใช้ทักษะอาชีวศึกษาเป็นเกณฑ์กำหนดค่าตอบแทนและความก้าวหน้าในงาน ควบคู่กับการพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้วยการเพิ่มขีดความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนา

3.1.6 ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ให้มีการประណอมและไถ่กลับหนี้ รวมทั้งขยายกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเพิ่มขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและปริญญาตรีเพิ่มขึ้น

3.1.7 ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเชิงสร้างสรรค์อย่างชาญฉลาด เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้

- 3.1.8 เร่งรัดการลงทุนด้านการศึกษาและการเรียนรู้อย่างบูรณาการในทุกระดับการศึกษาและในชุมชน โดยใช้พื้นที่และโรงเรียนเป็นฐานในการบูรณาการทุกมิติ และยึดเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นหลักในการยกระดับคุณภาพ โรงเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานและส่งเสริมความเป็น-เลิศของมหาวิทยาลัยไปสู่การเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาและวิจัยพัฒนาในภูมิภาครวมทั้งเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตในชุมชนโดยเชื่อมโยงบทบาทสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันทางศาสนา

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การนำนโยบายจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในสถาน-
พินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนซึ่งจะพบได้ว่ามีกฎ ข้อบัญญัติ อนุสัญญา ที่เกี่ยวข้อง
กับต่างประเทศซึ่งเป็นการตกลงกันระหว่างประเทศโดยเรียงลำดับตามเวลาของกฎ
ข้อบัญญัติ อนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกันระหว่างประเทศ ไว้ดังต่อไปนี้

1. กฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารงานยุติธรรม
เกี่ยวแก่คดีเด็กและเยาวชน ซึ่งรู้จักในนามกฎแห่งกรุงปักกิ่ง และได้รับความเห็นชอบ
จากที่ประชุมในวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2528 โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องการปฏิบัติ
ในการพิจารณาคดีของเด็กและเยาวชนไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนในการจับกุม การดำเนินคดี
สิทธิที่เด็กควรจะได้รับในระหว่างดำเนินคดี และการบำบัดฟื้นฟูดูแลเด็กที่ได้รับการ-
พิจารณาคดีแล้ว ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนจะ
พบว่ากฎแห่งกรุงปักกิ่งจะให้ความสำคัญและกล่าวถึงรูปแบบ การดำเนินงานและวิธีการ
บำบัดของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเมื่อเด็กและเยาวชนถูกพิจารณาคดีให้เข้ารับ
การฝึกและอบรม ซึ่งประกอบไปด้วย การจัดแบบสถานฝึกและอบรมแบบปิด ซึ่งมี
วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมและการบำบัดเด็กและเยาวชน คือการจัดให้มีการดูแล
การให้ความปลอดภัย การศึกษา ทักษะ และการทำงาน เพื่อช่วยคนเหล่านั้นให้มีบทบาท
ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และการจัดรูปแบบแบบกึ่งสถานฝึกและอบรมแบบปิด เช่น
บ้านกึ่งวิถี บ้านที่มีการเรียนการสอน ศูนย์ฝึกอบรมแบบไปเข้าเย็นกลับ และอื่น ๆ
การจัดการที่เหมาะสมเช่นนี้จะช่วยให้เด็กและเยาวชนปรับตัวกลับคืนสังคมได้อย่าง

เหมาะสม โดยรูปแบบทั้งสองที่กล่าวมาข้างต้น จะต้องคำนึงถึงสิทธิและประโยชน์ของเด็กและเยาวชนในทุกขั้นตอนของการดำเนินคดีซึ่งควรให้ความช่วยเหลือที่จำเป็นแก่เด็กและเยาวชน เช่น ที่พักอาศัย การศึกษา การฝึกอาชีพ การจ้างงาน หรือความช่วยเหลืออื่น ๆ เพื่อเอื้ออำนวยต่อกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูซึ่งมีเป้าหมายเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เด็กและเยาวชนกลับตนเป็นคนดีของสังคมต่อไป

2. ข้อเสนอแนะของสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน หรือที่เรียกว่า ข้อเสนอแนะแห่งกรุงเวียนนา โดยมีมติในวันที่ 29 พฤศจิกายน 2528 ซึ่งเน้นในเรื่องการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อการป้องกันอาชญากรรมในสังคม และเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย กิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนมุ่งให้สังคมได้นำความเมตตากรุณาที่มีต่อเพื่อนมนุษย์และมีความคาดหวังให้เด็กและเยาวชนสามารถพัฒนาทัศนคติที่จะไม่ประกอบอาชญากรรมได้ในอนาคต โดยเน้นถึงการวางนโยบายในด้านการป้องกันที่สัมฤทธิ์ผล โดยอาศัยสังคมเป็นหลักและครอบคลุมถึงเด็กและเยาวชนทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผ่านทางครอบครัว ชุมชน กลุ่มเพื่อน โรงเรียนการฝึกวิชาชีพการทำงาน ตลอดจนองค์กรอาสาสมัครต่าง ๆ นอกจากนี้ ควรคำนึงถึง การพัฒนาเด็กและเยาวชนแต่ละคนให้เหมาะสม รวมทั้งเด็กและเยาวชนเหล่านี้ ควรจะได้รับการยอมรับในฐานะที่เป็นผู้ที่มีส่วนอย่างเท่าเทียมกันในกระบวนการซึ่งอาศัยสังคมเป็นหลักและครอบคลุมทุกด้าน กรณีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชน จะกล่าวถึง หน้าที่ของรัฐบาลที่จัดการศึกษาให้เข้าถึงเด็กและเยาวชนทุกคน และระบบการศึกษาที่อาศัยกระบวนการทางสังคม เช่น ครอบครัว องค์กร และชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป้าหมายในการพัฒนาสนับสนุนระบบการศึกษาและมีการวางแผนเกี่ยวกับระบบของโรงเรียน การพัฒนา และการดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรเฉพาะด้าน หลักสูตรต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ต่อเยาวชนโดยความร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน

3. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child--CRC) ได้มีมติเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2532 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2533 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กมีหลักการที่สำคัญว่า เด็กทุกคนมีสิทธิต่าง ๆ ติดตัวมาตั้งแต่เกิด และประเทศสมาชิกของอนุสัญญานี้ต้องดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้การปกป้อง

คุ้มครองและส่งเสริมการใช้สิทธิของเด็กอย่างเต็มที่และอย่างน้อยต้องเป็นไปตามมาตรฐานของอนุสัญญาฯ ซึ่งได้รับการยอมรับทั่วโลกว่าข้อกำหนดต่าง ๆ ในอนุสัญญาฯ เป็นมาตรฐานขั้นต่ำในการดูแลคุ้มครองเด็กประเทศต่าง ๆ ที่เข้าเป็นภาคีสมาชิกมากกว่าอนุสัญญาอื่นทุกฉบับ ส่วนพิธีสารทั้งสองฉบับ อยู่ระหว่างการเปิดให้ลงนามและให้สัตยาบัน ดังได้กล่าวแล้วว่าอนุสัญญาฯ ว่าด้วยสิทธิเด็กมีหลักการสำคัญสองประการคือ ประการแรก คือ สิทธิของเด็กไม่ใช่เรื่องที่รัฐหรือใครให้กับเด็ก แต่เป็นสิทธิของเด็กทุกคนที่มีติดตัวมาตั้งแต่เกิด ซึ่งอนุสัญญาฯ ใช้คำว่า “สิทธิติดตัว” (inherent rights) ดังนั้นเด็กจึงเป็นผู้มีสิทธิที่ไม่มีผู้ใดสามารถไปตัดทอนหรือจำกัดการใช้สิทธิอันชอบธรรมของเด็กหรือละเมิดสิทธิของเด็กได้

ประการที่สอง คือ ในการดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเด็ก จะต้องคำนึงถึงสิทธิเด็กและที่สำคัญที่สุดคือต้องยึดถือหลักประโยชน์สูงสุดของเด็ก (the best interest of the child) เป็นข้อพิจารณาในการดำเนินการ

อนุสัญญาฯ ฉบับนี้กำหนดพันธกรณีให้ประเทศภาคีสมาชิกคุ้มครองสิทธิเด็ก โดยแยกเป็น ประเภทใหญ่ ๆ ได้ 4 ประเภท 1. สิทธิในชีวิตและการอยู่รอด 2. สิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง 3. สิทธิในการพัฒนา 4. สิทธิในการมีส่วนร่วม และส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาแก่เด็กและเยาวชน ซึ่งพบว่ารัฐภาคีจะต้องยอมรับในสิทธิของเด็กที่จะได้รับการศึกษาโดยเปิดกว้างและคำนึงถึงสิทธิพื้นฐานที่เด็กและเยาวชนควร จะได้รับการศึกษา การพัฒนาความรู้ความสามารถ มีการดำเนินมาตรการที่เหมาะสมเปิดกว้างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์โดยมีความเสมอภาคกันทุกกลุ่มชาติพันธุ์ ศาสนา และทุกภาคส่วนในสังคม

4. กฎของสหประชาชาติว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและเยาวชนซึ่งถูกลิดรอนเสรีภาพ จากการประชุมครั้งที่ 68 ในวันที่ 14 ธันวาคม 2553 โดยกฎของสหประชาชาติฉบับนี้ตั้งขึ้น โดยมีเจตนาที่จะใช้เพื่อเป็นกฎอันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำ ซึ่งได้มีการรับเอากฎของสหประชาชาติว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและเยาวชนซึ่งถูกลิดรอนเสรีภาพทุกรูปแบบ และตรงกันกับหลักสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ด้วยจุดประสงค์ที่จะขัดขวางมิให้เกิดผลกระทบจากความเสียหายต่าง ๆ ในทุกรูปแบบของการควบคุมตัวและการอุปถัมภ์เด็กและเยาวชน กฎฉบับนี้ควรนำไปใช้อย่างยุติธรรมโดยปราศจากการแบ่งแยก

ไม่ว่าในทางใด เช่น เชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ภาษา ศาสนา สัญชาติ แนวคิดทางการเมือง หรือทางอื่น ความเชื่อทางวัฒนธรรม หรือวิธีการปฏิบัติ ทรัพย์สิน การเกิด หรือ

- สถานภาพของครอบครัว จริยธรรม หรือต้นกำเนิดทางชาติความพิการ ศาสนา และความเชื่อทางวัฒนธรรม วิธีการปฏิบัติ และแนวความคิดทางศีลธรรมของเด็กและเยาวชนควรได้รับการเคารพ กฎฉบับนี้มีเจตนารมณ์ที่จะใช้เป็นแบบมาตรฐานที่สะดวกต่อการอ้างอิงและเพื่อช่วยสนับสนุนและเป็นแนวทางให้แก่เจ้าหน้าที่วิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจัดการในระบบยุติธรรมในคดีเด็กและเยาวชน ซึ่งควรได้รับการเตรียมพร้อมที่จะจัดทำเป็นภาษาของแต่ละประเทศ ส่วนของการจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนจะกล่าวถึงเด็กและเยาวชนทุกคนที่มีอายุน้อยอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ มีสิทธิที่จะศึกษาเล่าเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการและความจำเป็นของเด็กและเยาวชน ตลอดจนมีความมุ่งหมายที่จะเตรียมเด็กและเยาวชนเพื่อการกลับคืนสู่สังคม หากเป็นไปได้การศึกษาเช่นว่านี้จะเป็นการจัดเตรียมให้ศึกษาในโรงเรียนของชุมชนซึ่งเป็นการศึกษานอกสถานควบคุม และในกรณีเช่นว่านี้ควรจัดให้มีครูที่มีคุณภาพ โดยผ่านโครงการที่สมบูรณ์แบบในระบบการศึกษาของประเทศ เพื่อให้แน่ใจว่าภายหลังจากการได้รับการปล่อยตัว เด็กและเยาวชนสามารถศึกษาต่อได้โดยไม่มีขาด ผู้บริหารของสถานควบคุมควรจะได้ดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ สำหรับการศึกษารของเด็กและเยาวชนที่เป็นชาวต่างชาติ หรือมีวัฒนธรรมต่างไปเป็นพิเศษ หรือมีความต้องการทางด้านศีลธรรม เด็กและเยาวชนผู้ซึ่งไม่เคยศึกษาเล่าเรียนมาก่อนหรือมีความรู้ความเข้าใจยังไม่ดีพอ หรือมีอุปสรรคในการเรียน ควรจะมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาเป็นกรณีพิเศษด้วย

ในประเทศไทยได้มีกฎหมาย พระราชบัญญัติต่าง ๆ ตลอดจนนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็กในสถานพินิจซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากกฎ ข้อตกลง และอนุสัญญาระหว่างประเทศ ในการดำเนินคดีอาญาแก่เด็กและเยาวชนจึงต้องมีหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้เป็นพิเศษ เพื่อปกป้องและคุ้มครองความเสียหายจากการที่เด็กหรือเยาวชนถูกดำเนินคดีอาญาในฐานะผู้ต้องหาหรือจำเลย หลักเกณฑ์ดังกล่าวมีบัญญัติไว้ในกฎหมายหลัก 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 ซึ่งต่อมาทั้งสองฉบับที่

ยกเลิกและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสถานการณ์กฎหมายฉบับนี้มีชื่อเรียกว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและ

- ครอบครัว พ.ศ. 2534 ในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นพิเศษสำหรับการดำเนินคดีอาญาแก่เด็กและเยาวชนปรากฏอยู่ในทุกขั้นตอนของการดำเนินคดีทั้งนี้เพื่อคุ้มครองเด็กหรือเยาวชนมิให้ต้องเสียชื่อเสียง หรือถูกจำกัดเสรีภาพโดยไม่จำเป็น ดังนั้นการจับจึงมีข้อจำกัดต่างจากการจับบุคคลในคดีอาญาโดยทั่วไป สำหรับส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนที่ถูกตัดสินให้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีการกำหนดไว้พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 ใน มาตรา 38 (1) กำหนดให้สถานพินิจมีหน้าที่จัดการศึกษาให้เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความควบคุมให้ศึกษาเล่าเรียนวิชาสามัญอย่างน้อยให้พออ่านออกเขียนได้ ซึ่งเนื้อหาของพระราชบัญญัติโดยทั่วไปได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับสิทธิและประโยชน์ที่เด็กควรจะได้รับ โดยคำนึงถึงเสรีภาพของเด็กและเยาวชน แต่ไม่ได้กำหนดรายละเอียดของการดำเนินการไว้เป็นภารกิจที่ชัดเจน

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ซึ่งพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับความหมาย และการจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา 4 มาตรา 5 มาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 31 มาตรา 34 มาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 39 มาตรา 48 และมาตรา 50 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับสิทธิและสวัสดิภาพที่เด็กและเยาวชนควรจะได้รับตลอดจนการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่ถูกศาลพิจารณาคดีตัดสินให้เข้ารับการฝึกและอบรมควรที่จะได้รับการสงเคราะห์เพราะถือว่าเป็น “เด็กที่อยู่ในสภาพยากลำบาก” ซึ่งหมายความว่า เด็กที่อยู่ในครอบครัวยากจนหรือบิดามารดาหย่าร้าง ทิ้งร้าง ถูกคุมขัง หรือแยกกันอยู่และได้รับความลำบาก หรือเด็กที่ต้องรับภาระหน้าที่ในครอบครัวเกินวัยหรือกำลังความสามารถและสติปัญญา หรือเด็กที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ดังนั้นเด็กและเยาวชนที่ถูกควบคุมตัวในสถานพินิจเด็กและเยาวชนจะต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่และช่วยฟื้นฟูเพื่อให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกลับตนเป็นคนดีของสังคมต่อไป

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550 ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ และการจัดการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนซึ่งในมาตรา 49 กล่าวว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอ
 • กันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช่จ่าย และได้กล่าวถึง ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะ ยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่นการจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชนการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อม ได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ

นโยบายรัฐบาลปัจจุบัน ได้ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ โดย ปฏิรูปโครงสร้างและการบริหารจัดการ ปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และระดมทรัพยากรเพื่อการปรับปรุงการบริหารจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้น พื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา มีส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา การศึกษา มีการพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และเน้นการจัดให้ทุกคนมี โอกาสได้รับการศึกษาฟรี 15 ปี ตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้เกิดความเสมอภาคและความเป็นธรรม ในโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทั้งผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพล- ภาพ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ผู้บกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา และชนต่าง- วัฒนธรรม รวมทั้งยกระดับการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชน

เมื่อพิจารณาจาก กฎข้อตกลง อนุสัญญา พระราชบัญญัติ และรัฐธรรมนูญ ตลอดจนนโยบายของรัฐบาลปัจจุบัน ซึ่งให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเป็นอย่างดี และได้กล่าวถึงสิทธิประโยชน์และการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชน ไม่ว่าจะเป็นเด็กและ เยาวชน โดยทั่วไป หรือเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดี หรือเด็กและเยาวชนที่ ถูกตัดสินให้เข้ารับการฝึกอบรม จะต้องได้รับสิทธิที่เท่าเทียมกัน และได้ให้ความสำคัญ กับการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนให้ เป็นคนดีของสังคมและเป็นอนาคตของชาติต่อไป

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามการวิจัยสำหรับข้าราชการและลูกจ้าง
ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

แบบสอบถาม

สำหรับข้าราชการ และลูกจ้างในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้าราชการ และลูกจ้างในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าข้อความที่ตรงตามความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

 1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

 1. ต่ำกว่า 25 ปี 2. 25-34 ปี 3. 35-44 ปี 4. 45-54 ปี 5. 55 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพ

 1. โสด 2. สมรส 3. หย่า 4. หม้าย 5. อื่น ๆ

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

 1. มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ม.6, ปวช., มศ.5) 2. อนุปริญญา (ปวส., ปวท.) 3. ปริญญาตรี 4. สูงกว่าปริญญาตรี 5. อื่น ๆ ระบุ.....

5. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง

- () 1. พนักงานคุมประพฤติ () 2. นักจิตวิทยา
 () 3. นักสังคมสงเคราะห์ () 4. พยาบาล
 () 5. นักวิชาการอบรมและฝึกอาชีพ
 () 6. พนักงานพินิจ
 () 7. อื่น ๆ

6. ระยะเวลาปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

- () 1. ต่ำกว่า 1 ปี () 2. 1-10 ปี
 () 3. 11-20 ปี () 4. 21-30 ปี
 () 5. 30 ปีขึ้นไป

7. ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหรือไม่

- () 1. เข้าใจ () 2. ไม่เข้าใจ

8. ก่อนการปฏิบัติงานในการจัดการศึกษาแก่เด็กและเยาวชน มีการทำความเข้าใจหรือให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนแก่ท่านหรือไม่

- () 1. เคย () 2. ไม่เคย

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ไปปฏิบัติ ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ไปปฏิบัติมากน้อยเพียงใด

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าข้อความที่เป็นคำตอบของท่าน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ค่อนข้างเห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ค่อยเห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ปัจจัยด้านนโยบาย					
1. นโยบายฯ ได้มีการกำหนดมาตรฐานและวัตถุประสงค์ทำให้ท่านเข้าใจได้อย่างชัดเจน					
2. ลักษณะของมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของนโยบายฯ มีความชัดเจนในกำหนดทิศทางและกรอบการดำเนินงานให้แก่ท่าน					
3. การวางแผนปฏิบัติงานตามนโยบายฯ ได้มีการกำหนดลำดับขั้นตอนในการดำเนินการไว้อย่างชัดเจนตั้งแต่ขั้นตอนการรับตัวจนถึง ขั้นตอนการปล่อยตัวกลับคืนสู่สังคม					
4. นโยบายจัดการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ได้กำหนดหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน					
5. ศูนย์ฝึกและอบรมฯ ได้มีการกำหนดภารกิจหน้าที่และมอบหมายงานให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ในการนำนโยบายไปปฏิบัติได้อย่างมีความชัดเจน					
6. หน่วยงานรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติได้กำหนดขึ้นตามความเหมาะสมและสามารถทำให้ประสบความสำเร็จได้					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก และเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ค่อย เห็นด้วย	ไม่ค่อยเห็น ด้วยอย่างยิ่ง
7. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติ ได้กำหนดขึ้น โดยสอดคล้องกับรูปแบบการปฏิบัติงานของหน่วยงานภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯ นั้น ๆ					
8. ศูนย์ฝึกและอบรมฯ ของท่านมีการประเมินผลการปฏิบัติงานในการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติ และนำมาปรับปรุงแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง					
ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ 9. ศูนย์ฝึกและอบรมฯ ของท่านมีการกำหนดโครงสร้างของหน่วยการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน					
10. โครงสร้างศูนย์ฝึกและอบรมฯ ของท่านมีความสอดคล้องกับการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติ					
11. การจำแนกลักษณะและหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯ มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ของแต่ละหน่วยงานอย่างชัดเจน					
12. ปริมาณงานและหน้าที่ซึ่งท่านได้รับมอบหมายในปัจจุบัน ให้ดำเนินการตามนโยบายฯ มีความเหมาะสมและไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานอื่น ๆ ของท่าน					
13. ท่านมีความคิดเห็นว่าโครงสร้างภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ของท่าน สามารถตอบสนองต่อการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติได้อย่างเพียงพอ					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก และเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ค่อย เห็นด้วย	ไม่ค่อยเห็น ด้วยอย่างยิ่ง
ปัจจัยด้านบุคลากร					
14. ผู้บริหารศูนย์ฝึกและอบรมฯ ของท่านมีภาวะ ผู้นำและวิสัยทัศน์ที่สามารถสนองต่อการนำ นโยบายฯ ไปปฏิบัติประสบความสำเร็จได้					
15. ผู้บริหารศูนย์ฝึกและอบรมฯ ของท่านมี ความสามารถในการต่อรองเพื่อประโยชน์ของ ศูนย์ฝึกและอบรมฯ และการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติ					
16. ท่านมีความยอมรับและมีทัศนคติที่เชิงบวกใน เนื้อหาและรายละเอียดของนโยบายฯ และมี ความยินดี ที่จะปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว					
17. ท่านมีความเข้าใจในเนื้อหาและรายละเอียด ของนโยบายฯ					
18. ศูนย์ฝึกและอบรมฯ มีมาตรการในการเตรียม ความพร้อมให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตามการนำ นโยบายฯ ไปปฏิบัติให้เข้าใจถึงนโยบายและ แนวทางในการปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ เช่น การจัดฝึกอบรม และการส่งไปศึกษาดูงาน					
ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม					
19. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการนำนโยบายฯ ไป ปฏิบัติ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน					
20. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและแสดง ความคิดเห็นต่อปัญหาที่เกิดขึ้นจากการนำ นโยบายฯ ไปปฏิบัติ					
21. ท่านมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจเพื่อ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติ					
22. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามผล ตรวจสอบผล การปฏิบัติงานในการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติ					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก และเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ค่อย เห็นด้วย	ไม่ค่อยเห็น ด้วยอย่างยิ่ง
23. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติลักษณะของทำงานเป็นทีม					
24. ลักษณะการทำงานเป็นทีมของแต่ละทีมมีความสอดคล้องกัน ในทางปฏิบัติและสามารถทำการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ					
25. มาตรการในการสร้างแรงจูงใจของผู้ปฏิบัติงานของศูนย์ฝึกและอบรมฯ สามารถทำให้ท่านมีส่วนร่วมและความสนใจในการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติ					
26. ท่านรู้สึกความผูกพันต่อศูนย์ฝึกและอบรมฯ ที่ท่านปฏิบัติงานในปัจจุบัน					
27. ท่านอยากจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามกระบวนการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติ					
28. นโยบายฯ เป็นภารกิจที่ท่านจะต้องปฏิบัติ					
ปัจจัยด้านทรัพยากร					
29. ท่านมีความคิดเห็นว่างบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมีความเพียงพอต่อการปฏิบัติงานในการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติ					
30. วัสดุ อุปกรณ์เครื่องใช้สำหรับการศึกษาที่ใช้ในการเรียนการสอนเพียงพอต่อความต้องการของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ					
31. ท่านมีความคิดเห็นว่าสื่อประกอบการเรียนการสอนมีทันสมัยและเพียงพอต่อการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติ					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก และเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ค่อย เห็นด้วย	ไม่ค่อยเห็น ด้วยอย่างยิ่ง
<p>ปัจจัยด้านการติดต่อสาร</p> <p>32. ศูนย์ฝึกและอบรมฯ ของท่านมีความสามารถ ในการติดต่อสื่อสารระหว่างองค์การที่เกี่ยวข้อง กับการนำนโยบายจัดการศึกษาแก่เด็กและ เยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ที่ไปปฏิบัติมี ประสิทธิภาพ</p>					
33. การติดต่อสื่อสารระหว่างเด็กและเยาวชนกับ ครู บุคลากรภายนอกศูนย์ฝึกและอบรมฯ มี ประสิทธิภาพ					
34. การติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานภายในศูนย์ ฝึกและอบรมฯ มีประสิทธิภาพ					
35. การติดต่อสื่อสารระหว่างเด็กและเยาวชนกับ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการศึกษาแก่ เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ มี ประสิทธิภาพ					
36. ท่านมีความคิดเห็นว่าการติดต่อสื่อสารระหว่าง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานกับผู้บริหารภายในศูนย์ ฝึกและอบรมฯ มีประสิทธิภาพ					
<p>ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม</p> <p>37. สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนของศูนย์ฝึก และอบรมฯ มีความเหมาะสมต่อการจัดการศึกษา แก่เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ</p>					
38. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯ มีความสอดคล้องกับการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติ					
39. สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันมีอิทธิพลเอื้อ ประโยชน์ต่อการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติให้ ประสบความสำเร็จ					
40. สภาพสังคมในปัจจุบันมีอิทธิพลเอื้อประโยชน์ ต่อการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติให้ประสบ ความสำเร็จ					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก และเยาวชน ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ค่อย เห็นด้วย	ไม่ค่อยเห็น ด้วยอย่างยิ่ง
41. สถานะการเมืองในปัจจุบันมีอิทธิพลเอื้อ ประโยชน์ต่อการน่านโยบายฯ ไปปฏิบัติให้ ประสบความสำเร็จ					
42. การน่านโยบายฯ ไปปฏิบัติของศูนย์ฝึกและ อบรมฯ ของท่าน ได้รับการสนับสนุนและ ช่วยเหลือจากองค์กรภาคเอกชนทางสังคม					
43. การน่านโยบายฯ ไปปฏิบัติของศูนย์ฝึกและ อบรมฯ ของท่าน ได้รับการสนับสนุนและ ช่วยเหลือจากองค์กรภาครัฐอื่น ๆ					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการนำนโยบายการจัดการศึกษาให้แก่เด็กและ
 เยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนไปปฏิบัติ ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย
 * ที่ส่งผลต่อการนำนโยบายการจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรม
 เด็กและเยาวชนไปปฏิบัติมากน้อยเพียงใด

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าข้อความที่เป็นคำตอบของท่าน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก และเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ค่อย เห็นด้วย	ไม่ค่อยเห็น ด้วยอย่างยิ่ง
ความเสมอภาคของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและ อบรมเด็กและเยาวชนต่อการได้รับบริการการศึกษา 44. การนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติมีความเหมาะสมกับ สิทธิและโอกาสในการได้รับบริการการศึกษาของ เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ที่ควรจะ ได้รับ					
45. การนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติสร้างความเสมอ ภาคและความเป็นธรรมในการได้รับบริการการ- จัดศึกษาแก่เด็กและเยาวชน ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ					
หลักสูตรเหมาะสมและการนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง สำหรับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็ก และเยาวชน 46. การนำนโยบายฯ ประสบความสำเร็จตาม วัตถุประสงค์ของนโยบาย					
47. ผลของการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติสามารถ เปลี่ยนแปลงทัศนคติของเด็กและเยาวชนใน ศูนย์ฝึกและอบรมฯ ให้มีความต้องการที่จะกลับ ตนเป็นคนดีได้					
48. การนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติสามารถเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและ อบรมฯ ไม่หวนกลับมากระทำผิดอีกต่อไป หลังจากได้รับการปล่อยตัวกลับคืนสู่สังคม					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก และเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ค่อย เห็นด้วย	ไม่ค่อยเห็น ด้วยอย่างยิ่ง
49. การนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติสามารถพัฒนา ระดับคุณธรรมและจริยธรรมของเด็กและ เยาวชนในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ เมื่อได้รับการปล่อยตัวกลับคืนสู่สังคมในอนาคต					
50. การนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติ ทำให้เด็กและ เยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ได้รับการพัฒนา ทักษะ องค์ความรู้ ความเข้าใจและสามารถใน การประกอบอาชีพนำไปใช้ในอนาคตได้					
การจัดสรรทรัพยากรเพื่อการศึกษาและปัจจัยเอื้อ พื้นฐาน					
51. งบประมาณในการจัดการมีความเหมาะสมต่อ การนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติ					
52. การจัดสรรทรัพยากรและปัจจัยพื้นฐานอื่น ๆ มีความเหมาะสมต่อการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติ					
53. ภาพรวมของการจัดสรรทรัพยากรในการนำ นโยบายฯ ปฏิบัติเพียงพอ					
54. สถานที่และสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสม กับการนำนโยบายฯ ไปปฏิบัติ					
ระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา					
55. ระบบการบริหารจัดการภายในศูนย์ฝึกและ อบรมฯ เอื้อประ โยชน์ต่อการศึกษา					
56. ระยะเวลาในการจัดการศึกษามีความเหมาะสม แก่เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมฯ					
57. มาตรการ การควบคุม และการวัดผลการ- ปฏิบัติงานได้กำหนดไว้เหมาะสม และ สามารถควบคุม และการวัดผลในการปฏิบัติได้ ตรงตามสภาพความเป็นจริง					

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามการวิจัยสำหรับเด็กและเยาวชน
ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

แบบสอบถาม

สำหรับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย/ลงใน [] ที่อยู่หน้าข้อความที่ท่านเห็นว่าตรงตามความเป็นจริงหรือเติมข้อความลงในช่องว่าง

1. อายุของท่าน

[] 1. 10-14 ปี

[] 2. 15-18 ปี

[] 3. 19 ปีขึ้นไป

2. ศาสนา

[] 1. พุทธ

[] 2. คริสต์

[] 3. อิสลาม

[] 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. ภูมิหลังการศึกษา

[] 1. ไม่เคยได้รับการศึกษา

[] 2. ไม่จบ ป. 6

[] 3. จบ ป. 6

[] 4. กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

[] 5. กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

[] 6. กำลังศึกษาระดับ ปวช.

[] 7. กำลังศึกษาระดับ ปวส.

[] 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. ก่อนเข้ารับการฝึกและอบรม ท่านประกอบอาชีพ

[] 1. นักเรียน

[] 2. รับจ้าง

[] 3. เกษตรกร

[] 4. ค้าขาย

[] 5. ไม่ประกอบอาชีพ

[] 6. ช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ

[] 7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ก่อนเข้าอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ท่านอาศัยอยู่กับ

☐ 1. บิดาและมารดา	☐ 2. บิดา
☐ 3. มารดา	☐ 4. ญาติพี่น้อง
☐ 5. เพื่อน	☐ 6. ภรรยา
☐ 7. คนเดียว	☐ 8. ผู้อุปการะอื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. จำนวนสมาชิกในครอบครัว

☐ 1. 1-3 คน	☐ 2. 4-6 คน
☐ 3. 7-9 คน	☐ 3. 10 คนขึ้นไป

7. สถานภาพการสมรสของบิดามารดา

☐ 1. อยู่ร่วมกัน	☐ 2. แยกกันอยู่/หย่าร้าง
☐ 3. บิดาและมารดาเสียชีวิต	☐ 4. บิดาเสียชีวิต
☐ 5. มารดาเสียชีวิต	

8. บิดาประกอบอาชีพ

☐ 1. ค้าขาย	☐ 2. รับจ้าง
☐ 3. รัฐวิสาหกิจ	☐ 4. รับราชการ
☐ 5. ทำการเกษตร	☐ 6. อยู่บ้านเฉย ๆ
☐ 7. อื่น ๆ (ระบุ).....	

9. มารดาประกอบอาชีพ

☐ 1. ค้าขาย	☐ 2. รับจ้าง
☐ 3. รัฐวิสาหกิจ	☐ 4. รับราชการ
☐ 5. ทำการเกษตร	☐ 6. อยู่บ้านเฉย ๆ
☐ 7. อื่น ๆ (ระบุ).....	

10. กรณีไม่ได้อาศัยกับบิดามารดา ผู้ที่ท่านอาศัยอยู่ด้วยประกอบอาชีพอะไร

☐ 1. ค้าขาย	☐ 2. รับจ้าง
☐ 3. รัฐวิสาหกิจ	☐ 4. รับราชการ
☐ 5. ทำการเกษตร	☐ 6. อยู่บ้านเฉย ๆ
☐ 7. อื่น ๆ (ระบุ).....	

11. ท่านมีรายได้หรือเงินใช้จ่ายจาก

☐ 1. บิดาและมารดา	☐ 2. บิดา
☐ 3. มารดา	☐ 4. พี่น้อง/ญาติ
☐ 5. ทำงานด้วยตนเอง	☐ 7. อื่น ๆ (ระบุ).....

12. ท่านมีเงินใช้จ่ายต่อเดือนประมาณเท่าใด

☐ 1. ไม่เกิน 3,000 บาท	☐ 2. 3,001-5,000 บาท
☐ 3. 5,001-7,000 บาท	☐ 4. 7,001-9,000 บาท
☐ 5. มากกว่า 9,000 บาท	

13. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวเมื่อเทียบกับจำนวนเงินที่ได้รับ

☐ 1. ไม่มีเงินเหลือเก็บ	☐ 2. มีเงินเหลือเก็บบ้าง
☐ 3. มีเงินเหลือกินเหลือใช้	☐ 4. มีเงินไม่พอกับค่าใช้จ่าย

14. ระยะเวลาที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ จนถึงปัจจุบันนี้

☐ 1. น้อยกว่า 6 เดือน	☐ 2. 6 เดือน - 1 ปี
☐ 3. 1 ปี - 1 ปี 6 เดือน	☐ 4. 1 ปี 6 เดือน - 2 ปี
☐ 5. มากกว่า 2 ปี	

15. ท่านเคยถูกจับดำเนินคดีรวมทั้งหมดกี่ครั้ง

☐ 1. 1 ครั้ง	☐ 2. 2 ครั้ง
☐ 3. 3 ครั้ง	☐ 4. มากกว่า 4

16. ท่านกระทำความผิดเกี่ยวกับฐานความผิดใด

- 1. ความผิดคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน
- 2. ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย
- 3. ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ
- 4. ความผิดเกี่ยวกับเพศ
- 5. ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุข เสรีภาพ ชื่อเสียง และการปกครอง
- 6. ความผิดเกี่ยวกับอาวุธและวัตถุระเบิด
- 7. ความผิดอื่น ๆ (ระบุ).....

17. ก่อนการกระทำความผิดท่านวางแผนก่อนหรือไม่

- 1. มีการวางแผน
- 2. ไม่มีการวางแผน

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อผลของกระบวนการจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในศูนย์
ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนอย่างไร ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรในการศึกษา
• ของการนำนโยบายการจัดการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและ
เยาวชนไปปฏิบัติมากน้อยเพียงใด

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าข้อความที่เป็นคำตอบของท่าน

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ค่อย เห็นด้วย	ไม่ค่อยเห็น ด้วยอย่างยิ่ง
1	ขณะที่ท่านอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ท่าน ได้รับการบริการให้ศึกษาอย่างเหมาะสม ตามสิทธิ โอกาส ความเสมอภาค และมี ความเป็นธรรมตามที่ท่านควรจะได้รับ					
2	กระบวนการของศูนย์ฝึกและอบรมฯ ที่ กำหนดให้มีการจัดการศึกษาเพื่อช่วยเหลือ และการแก้ไขความประพฤติของท่านให้ กลับตนเป็นคนดีของสังคม					
3	การจัดการศึกษาที่ศูนย์ฝึกและอบรมฯ จัด ให้ท่านสามารถเปลี่ยนแปลงมุมมองและ ทัศนคติในการดำเนินชีวิตของท่านให้ดีขึ้น จากเดิม					
4	การจัดการศึกษาที่ศูนย์ฝึกและอบรมฯ จัด ให้ท่านสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ของท่านให้ดีขึ้นได้					
5	ท่านได้รับการศึกษาจากศูนย์ฝึกและอบรมฯ ส่งผลทำให้ท่านไม่อยากจะทำผิดอีกเมื่อ ถูกปล่อยตัวกลับคืนสู่สังคม					
6	ท่านมีความคิดเห็นว่าผลที่ได้จากการเรียน การสอนที่ศูนย์ฝึกและอบรมฯ จัดให้ทำให้ ท่านได้รับความรู้ซึ่งสามารถนำไปใช้ใน อนาคตหลังการได้รับการปล่อยตัวได้					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ค่อย เห็นด้วย	ไม่ค่อยเห็น ด้วยอย่างยิ่ง
7	สาขาวิชาที่ท่านได้เรียนในปัจจุบันท่านสามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในเวลาที่ท่านอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ได้					
8	ท่านมีความคิดเห็นว่าท่านได้รับประโยชน์จากการเรียนการสอนที่ศูนย์ฝึกและอบรมฯ จัดให้แก่ท่านในปัจจุบัน					
9	ท่านมีเสื้อผ้า เครื่องใช้พื้นฐานเพียงพอสำหรับท่านขณะที่ท่านอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ					
10	ท่านพึงพอใจในครู ผู้สอนที่มีมาดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้แก่ท่าน					
11	ท่านพึงพอใจในบุคลากรและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานซึ่งมาช่วยอำนวยความสะดวกในด้านการจัดการศึกษาแก่ให้ท่าน					
12	ท่านได้รับอุปกรณ์ในการเรียน เช่น หนังสือ สมุด ปากกา เป็นต้น เพียงพอต่อการใช้เรียนระหว่างที่ท่านอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมฯ					
13	ท่านพึงพอใจในสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนขณะที่ท่านได้รับการศึกษาภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯ					
14	ห้องเรียนของท่านมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม					
15	ท่านมีความพึงพอใจในบรรยากาศภายในห้องเรียนที่ท่านได้เรียน					
16	สภาพแวดล้อมภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ในปัจจุบันเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนของท่าน					

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ค่อย เห็นด้วย	ไม่ค่อยเห็น ด้วยอย่างยิ่ง
17	ระบบการบริหารงานด้านการจัดการศึกษา ภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯ มีคุณภาพ					
18	ระบบการบริหารงานจัดการศึกษาภายใน ศูนย์ฝึกและอบรมฯ ทำให้ท่าน ได้รับ ประโยชน์จากการศึกษา					
19	ท่านพึงพอใจในระบบการทำงานการจัด การศึกษาที่ศูนย์ฝึกและอบรมฯ จัดให้แก่ ท่าน					
20	ท่านพึงพอใจในการจัดแผนก กลุ่มงาน ภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯ ในการจัด- การศึกษาให้แก่ท่าน					
21	การจัดตารางเวลาในการเรียนแต่ละวิชา เหมาะสมกับท่าน					
22	ระยะเวลาในการเรียนแต่ละภาคเรียนมีความ- เหมาะสม					
23	ท่านพึงพอใจที่จะเข้าเรียนและมีส่วนร่วมใน กิจกรรมที่จัดในชั้นเรียนเสมอ					
24	ท่านพึงพอใจที่จะเข้าเรียนและมีส่วนร่วมใน กิจกรรมที่ศูนย์ฝึกและอบรมฯ จัดขึ้นอย่าง สม่ำเสมอ เช่น ทักษะศึกษา กิจกรรมเพื่อ บำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม เป็นต้น					
25	วิชาที่ท่านได้เรียนในแต่ละวิชามีการสอบ- วัดผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
26	ท่านเคยได้รับการประเมินผลและทดสอบ ทักษะความสามารถจากหน่วยงานภายนอก ที่ไม่ใช่ศูนย์ฝึกและอบรมฯ ขณะที่ท่านอยู่ใน ศูนย์ฝึกและอบรมฯ					

ความคิดเห็นอื่น ๆ

-
.....
.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก ง

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนและ
ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

การสัมภาษณ์

- 1. สัมภาษณ์ผู้บริหารของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และ
ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ณ. โรงแรม เดอะทวิน ทาวเวอร์ กรุงเทพฯ
ที่อยู่ 88 รongเมือง ปทุมวันกรุงเทพมหานคร 10330 เมื่อวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2554
นายภูมิพงษ์ ขุนฉนมำ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและ
เยาวชน
นายแสงประทีป โกมลบุตร ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
ชายบ้านกรุณา
นางสาวเกสมา นิมพันธ์ ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 9
จังหวัดสงขลา
นางสาวศิริประกาย วรปรีชา ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
เขต 7 จังหวัดเชียงใหม่
- 2. สัมภาษณ์ผู้บริหารของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และ
ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ณ. โรงแรม เดอะทวิน ทาวเวอร์ กรุงเทพฯ
ที่อยู่ 88 รongเมือง ปทุมวันกรุงเทพมหานคร 10330 เมื่อวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2554
นายรัชชัช ไทยเขียว อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
นายชาญศักดิ์ จริยวิธานนท์ ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
เขต 5 จังหวัดอุบลราชธานี
นาย ปรีชา โสวรรณ ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านบึง

บรรณานุกรม

- กมลทิพย์ คติการ และคณะ. (2553). รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์การประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส: กลุ่มเด็กประพฤติตนไม่เหมาะสม เสนอต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน, กลุ่มงานข้อมูลและสารสนเทศ. (2552). รายงานจำนวนคดีเด็กและเยาวชน. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2554). กฎหมายที่เกี่ยวข้อง หมวดพระราชบัญญัติ. ค้นเมื่อ 17 มีนาคม 2554, จาก <http://www2.djop.moj.go.th/law/leveldisplay.php?mainid=1>
- กล้า ทองขาว. (2534). การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ: กรณีศึกษานโยบายรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2550). สถิติสำหรับงานวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยารัตน์ สุวรรณาวุธ. (2544). การศึกษาการดำเนินงานและแนวทางการพัฒนาโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษาเขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษา-มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กุลชน ธนาพงศธร. (2539). หลักการกำหนดนโยบายของรัฐ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- จารุวรรณ ธีธาเซ็น. (2539). การดำเนินงานและการฝึกเยาวชนกระทำความผิด: กรณีศึกษาเฉพาะการฝึกอบรมเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชนกลาง. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ถวัลย์รัฐ วรเทพพุทธิพงษ์. (2541). การกำหนดและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ: ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทองใบ สุคชารี. (2536). การนำนโยบายของวิทยาลัยครูไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาวิทยาลัย- อีสานใต้. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรุษฎีบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒน- บริหารศาสตร์.
- ทิตยา สุวรรณชฎ. (2531). กรอบแนวความคิดทฤษฎีของกระบวนการวิจัยวิทยาศาสตร์- สังคม. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทิพาพร พิมพิสุทธิ. (2530). การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์รุ่งศิลป์.
- เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธ์. (2536). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างประสิทธิผลของการนำ นโยบายการให้บริการแก่ประชาชนไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาสำนักงานเขตของ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรุษฎีบัณฑิต, สถาบันบัณฑิต- พัฒนบริหารศาสตร์.
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2535). การวิเคราะห์ระดับมัลติแวกเรียท: ในทางสังคมและ พฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ปั้นเกล้าการพิมพ์.
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2544). การวิจัยประเมินผล: หลักการและกระบวนการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เอส แอนด์ จี กราฟฟิค.
- พรเพ็ญ เพ็ชรสุขศิริ. (2541). การสร้างมาตรวัด. พิษณุโลก: โรงพิมพ์โกลบอลพริ้นท์.
- พิทยา บวรวัฒนา. (2529). รัฐประศาสนศาสตร์: ขอบข่ายในทศวรรษใหม่. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พิทยา บวรวัฒนา. (2543). รัฐประศาสนศาสตร์ ทฤษฎีและแนวการศึกษา (ค.ศ. 1970- ค.ศ. 1980) (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์- มหาวิทยาลัย.

เพ็ญแข แสงแก้ว. (2544). สถิติเพื่อการวิจัยโดยใช้คอมพิวเตอร์. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์พีเอ็น.

- ภัทรพล มหาจันทร์. (2545). การศึกษาประสิทธิผลของศูนย์การเรียนรู้ชุมชนทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน: อนาคตภาพจากการประยุกต์โมเดลสมการโครงสร้างและการสนทนากลุ่ม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ระริน สุรวุฒนานันท์. (2541). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติกระดับก่อนประถมศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์.
- วรเดช จันทรศร. (2543). การนำนโยบายไปปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สหાયบล็อกและการพิมพ์.
- วรเดช จันทรศร. (2548). ทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สหાયบล็อกและการพิมพ์.
- วัชรินทร์ ปัจเจกวิญญูสกุล. (2543). รายงานการศึกษาวิจัย การจัดการศึกษาทางเลือกโดยศูนย์การเรียนรู้ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน/กลุ่มงานปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- ศุภชัย ยาวะประภาส. (2538). นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภชัย ยาวะประภาส. (2544). นโยบายสาธารณะ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สารีพันธ์ุ สุภวรรณ. (2545). การพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กเร่ร่อน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). รายงานการติดตามและประเมินผล การปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สูตรไพศาล.
- สัจจิตรา บุญรัตพันธุ์. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จูนพับลิชชิง.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2544). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เฟื่องฟ้า พรินติ้ง.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2546). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เฟื่องฟ้า พรินติ้ง.
- สุภาวศ์ จันทวานิช. (2546). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ติรกานันท์. (2546). *การใช้สถิติในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อากม ใจแก้ว. (2533). *การนำนโยบายไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้: ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ*. วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อุทัย เลหาวิเชียร. (2544). *รัฐประศาสนศาสตร์ ลักษณะวิชาและมิติต่าง ๆ*. กรุงเทพมหานคร: โครงการเอกสารและตำรา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Alexander, E. R. (1985). From idea to action: Notes for a contingency theory of the policy implementation process. *Administration and Society*, 16(4), 403-426.
- Anderson, J. E., Brady, D. W., & Bullock, C., III. (1984). *Public policy and politics in The United States*. Monterey, CA: Brooks/Cole.

- Babbie, E. (2001). *The practice of social research* (9th ed.). Belmont, CA: Wadsworth Thomson Learning.
- Bardach, E. (1977). *The implementation game: What happens after a bill becomes a law*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Easton, D. (1953). *The political system*. New York: Knopf.
- Edward, G. C., III. (1980). *Implementing public policy*. Washington, DC: CQ Press.
- Hargrove, E. C. (1975). *The missing link: The study of implementation of social policy*. Washington, DC: The Urban Institute.
- Hill, M. (1997). *The policy process in the modern state* (3rd ed.). London: Prentice-Hall.
- Hill, M., & Hupe, P. (2002). *Implementing public policy: Governance in theory and in practice*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Kerr, D. H. (1976). The logic of policy and successful policies. *Policy Science*, 7(4), 351-363
- McLaughlin, M. W. (1975). *Evaluation and reform: The elementary and secondary education act of 1965*. Cambridge, MA: Balinger.
- Nagel, S. S. (1990). *Bridging theory and practice in policy/program evaluation*. New York: Prentice-Hall.
- Nakamura, R. T., & Smallwood, F. (1980). The politics of policy implementation: An organizational perspective. *Public Administration Review*, 40(5), 465-476.
- Parsons, W. (1995). *Public policy: An introduction to the theory and practice of policy analysis*. Brookfield, VT: Edward Elgar.

- Pressman, J. L. & Winldavsky, A. (1973). *Implementation*. Berkeley, CA: University of California Press.
- Sabatier, P., & Manzmanian, D. A. (1979). The conditions of effect implementation: A guide to accomplishing policy objective. *Policy Analysis*, 4(5), 481-504.
- Sharkansky, I. (1970). The political scientist and policy analysis. In I. Sharkansky (Ed.), *Policy analysis in political science* (pp. 122-133). Chicago: Markham.
- Van Meter, D. S., & Van Horn, C. E. (1975). The policy implementation process: A conceptual framework. *Administrative and Society*, 6(4), 200-217.
- Van Meter, D. S., & Van Horn, C. E. (1976). The implementation of intergovernmental policy. In C. O. Jones and R. D. Thomas (Eds.), *Public policy making in a federal system* (pp. 215-227). CA: Sage.
- Williams, W. (1971). *Social policy and analysis: The experience in the federal social agencies*. New York: American Elsevier.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. New York: Harper.

ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ-สกุล นายเมธี ทรัพย์ประสพโชค
- วัน เดือน ปี เกิด 4 พฤศจิกายน 2521
- สถานที่เกิด จังหวัดระยอง
- วุฒิการศึกษา
สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
จากโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา ปีการศึกษา 2540
สำเร็จปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต
จากมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ปีการศึกษา 2544
สำเร็จปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการปกครอง)
จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2547
- ตำแหน่งหน้าที่
การทำงานปัจจุบัน อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

